

INVESTICIJSKI PROGRAM

**Spodbujanje razvoja kmetijstva in kmetijskih proizvodov iz
programskega območja v okviru »vzorčne kmetije«**

Promoting the development of agriculture and agricultural products
from the program area within »sample farm«

Lendava, januar 2022

Investitor (prijavitelj): **POMURSKA MADŽARSKA SAMOUPRAVNA NARODNA SKUPNOST (PMSNS Lendava) / MURAVIDÉKI MAGYAR ÖNKORMÁNYZATI NEMZETI KÖZÖSSÉG (MMONK Lendva)**
Glavna ulica 124
9220 Lendava

Odgovorna oseba (prijavitelj): **Ferenc Horvath, predsednik**
(Žig in podpis)

Naloga: **INVESTICIJSKI PROGRAM (IP)**

Soinvestitor: **Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano**

Naslov projekta: **SPODBUJANJE RAZVOJA KMETIJSTVA IN KMETIJSKIH PROIZVODOV IZ PROGRAMSKEGA OBMOČJA V OKVIRU »VZORČNE KMETIJE«**

Skrbnik investicijskega projekta (strokovni sodelavec, odgovoren za pripravo in nadzor nad pripravo investicijske, projektne, tehnične in druge dokumentacije): **Zsuzsanna Bači, podpredsednica PMSNS**

Predviden upravljavec investicijskega projekta: **POMURSKA MADŽARSKA SAMOUPRAVNA NARODNA SKUPNOST (PMSNS)**

Dokument IP izdelal: **PMSNS**
Kmetijsko gozdarski zavod Murska Sobota (finančni del)

Kraj in datum izdelave: **Lendava, januar 2022**

Na podlagi 20. člena Uredbe o enotni metodologiji za pripravo in obravnavo investicijske dokumentacije na področju javnih financ (UL RS 60/2006, in 54/2010), sprejemamo

SKLEP

Potrdi se dokument Investicijskega programa za celotno operacijo SPODBUJANJE RAZVOJA KMETIJSTVA IN KMETIJSKIH PROIZVODOV IZ PROGRAMSKEGA OBMOČJA V OKVIRU »VZORČNE KMETIJE«, za katero se dodelijo sredstva iz naslova Programa spodbujanja gospodarske osnove madžarske narodne skupnosti 2021-2024, Podukrep 4.2.

Datum: januar 2022

Odgovorna oseba pri PMSNS (prijavitelj projekta)

Ferenc Horvath, predsednik PMSNS

Kazalo vsebine

1.	UVODNO POJASNILO S POVZETKOM IZ DOKUMENTA IDENTIFIKACIJE INVESTICIJSKEGA PROJEKTA	6
1.1.	Predstavitev investitorja.....	8
1.2.	Predstavitev izdelovalcev investicijskega programa	9
1.3.	Namen in cilji investicijskega projekta	10
1.4.	Povzetek dokumenta identifikacije investicijskega projekta	12
2.	POVZETEK INVESTICIJSKEGA PROGRAMA	15
2.1.	Cilji investicije	15
2.2.	Spisek strokovnih podlag.....	16
2.3.	Opis upoštevanih variant in utemeljitev izbora optimalne variante.....	17
2.4.	Navedba odgovornih oseb	20
2.5.	Predvidena organizacija in druge prvine za izvedbo in spremljanje učinkov investicije	22
2.6.	Prikaz ocenjene vrednosti investicije ter predvidene finančne konstrukcije.....	23
2.7.	Zbirni prikaz rezultatov izračunov	25
3.	OSNOVNI PODATKI O INVESTITORJU, IZDELOVALCU INVESTICIJSKE DOKUMENTACIJE IN UPRAVLJAVCU	28
3.1.	Investitor in nosilec projekta	28
3.2.	Izdelovalci investicijske dokumentacije.....	29
4.	ANALIZA STANJA IN RAZLOGI ZA INVESTICIJSKO NAMERO	30
4.1.	Analiza obstoječega stanja	30
4.2.	Razlogi za investicijo	37
4.3.	Usklajenost z razvojnimi strategijami in politikami.....	39
5.	ANALIZA TRŽNIH MOŽNOSTI	41
6.	TEHNIČNO – TEHNOLOŠKI DEL	45
6.1.	Izhodišče za investicijo in strokovne podlage	45
6.2.	Prenos znanja in informiranje	47
6.3.	Razvojno demonstracijske aktivnosti	49
6.4.	Organizacija dogodkov	49
6.5.	Razvoj in vzpostavitev celostne grafične podobe.....	50
6.6.	Spletna platforma (vzpostavitev informacijske podpore)	51
	Zaposlitev delovne sile za izvajanje aktivnosti znotraj podukrepa 4.2.....	51
6.7.	51	
7.	ANALIZA ZAPOSLENIH.....	51
8.	OCENA VREDNOSTI PROJEKTA PO STALNIH IN TEKOČIH CENAH	53
9.	ANALIZA LOKACIJE	57

10. ANALIZA VPLIVOV INVESTICIJSKEGA PROJEKTA NA OKOLJE	61
11. ČASOVNI NAČRT IZVEDBE INVESTICIJE	62
12. NAČRT FINANCIRANJA V TEKOČIH CENAH PO DINAMIKI IN VIRIH FINANCIRANJA.....	63
13. PROJEKCIJE PRIHODKOV IN STROŠKOV POSLOVANJA.....	67
13.1. Izračun finančnih kazalnikov po statični in dinamični metodi za investicijski projekt	69
14. VREDNOTENJE DRUGIH STROŠKOV IN KORISTI TER PRESOJA UPRAVIČENOSTI V EKONOMSKI DOBI.....	70
14.1. Metodologija	70
14.2. Opredelitev družbenih koristi.....	71
15. ANALIZA TVEGANJ IN ANALIZA OBČUTLJIVOSTI.....	74
16. PREDSTAVITEV IN RAZLAGA REZULTATOV	75

1. UVODNO POJASNILO S POVZETKOM IZ DOKUMENTA IDENTIFIKACIJE INVESTICIJSKEGA PROJEKTA

Programsko-investicijsko območje je narodnostno mešano območje v Pomurju, kjer živijo pripadniki madžarske narodne skupnosti in na katerem veljajo predpisi s področja uresničevanja narodnostnih pravic v Republiki Sloveniji (dvojezičnost v vsakdanjem življenju, vzgoji in izobraževanju, upravnih postopkih...). Izvajanje programa se nanaša na občine s statusom dvojezičnosti in naselja znotraj teh občin, ki so opredeljena kot narodnostno mešana:

Občina Dobrovnik: Dobrovnik/-Dobronak in Žitkovci/-Zsitkóc,

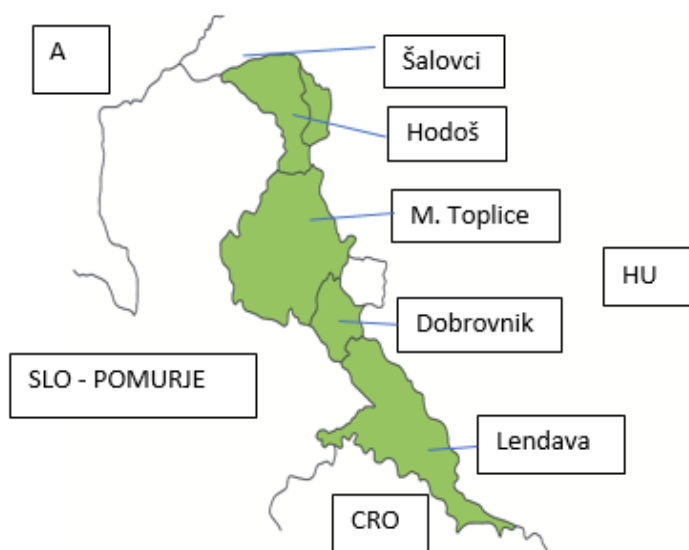
Občina Hodoš: Hodoš/-Hodos in Krplivnik/-Kapornak,

Občina Moravske Toplice: Čikečka vas/-Csekefa, Motvarjevci/-Szentlászló, Pordašinci/-Kisfalu, Prosenjakovci/-Pártosfalva, Središče/-Szerdahely,

Občina Lendava: Banuta/-Bánuta, Čentiba/-Csente, Dolga vas/-Hosszúfalu, Dolgovaške gorice/-Hosszúfaluhegy, Dolina pri Lendavi/-Völgyifalu, Dolnji Lakoš/-Alsólakos, Gaberje/-Gyertyános, Genterovci/-Göntérháza, Gornji Lakoš/-Felsőlakos, Kamovci/-Kámaháza, Kapca/-Kapca, Kot/-Kót, Lendava/-Lendva, Lendavske gorice/-Lendavahegy, Mostje/-Hidvég, Petišovci/-Petesháza, Pince/-Pince, Pince Marof/-Pincemajor, Radmožanci/-Radamos, Trimlini/-Hármasmalom, ter

Občina Šalovci: Domanjševci/-Domonkosfa.

Slika 1: Narodnostno mešano območje v Pomurju

Vir: Razvojni program narodnostno mešanega območja v Pomurju

V programsko-investicijsko območje so vključene občine Hodoš, Šalovci, Moravske Toplice, Dobrovnik in Lendava. V posameznih občinah delujejo tudi občinske samoupravne narodne skupnosti. Na podlagi popisa prebivalstva iz leta 2002 je 80 % pripadnikov madžarske narodnosti v Sloveniji živelo na tem območju.

Tabela 1: Statistični podatki za programsko območje

Občina	Površina v km ²	Št. prebiv.	Poseljenost št./km ²	Prirast (nar.+pris.)	% zaposlenih med aktiv. preb.	št. brezposelni h (maj 2021)
Lendava- Lendva	123	10.410	86	+5 %	59 %	605
Moravske Toplice	145	5.810	40	-2,6 %	60 %	226
Dobrovnik- Dobronak	31	1.290	42	-5,4 %	54 %	70
Šalovci	58	1.400	24	-12,9 %	52 %	40
Hodoš- Hodos	18	360	20	-22,3 %	38 %	16
Skupaj:	375	19.270	51			957

Vir: Razvojni program »mikroregije«

Na programskem-investicijskem območju so izraziti demografski problemi in relativno visoka stopnja brezposelnosti. Madžarska narodna skupnost je močno vezana na kmetijske dejavnosti in tradicionalen način kmetovanja. Zaradi kmetijstva, ki je bilo v preteklosti glavna in prevladujoča gospodarska dejavnost, je Pomurje imelo in še vedno ima pretežno agrarni značaj. Od njega se preživlja razmeroma velik delež ruralnega prebivalstva, ki hkrati s kmetijsko pridelavo in zagotavljanjem visoke ravni obdelanosti kmetijskih zemljišč opravlja tudi pomembno nalogo ohranjanja naravne in kulturne pokrajine. Kljub ugodnim naravnim danostim pa število kmetijskih gospodarstev na tem območju v zadnjih letih vse bolj upada. Kmetijstvo na tem območju se srečuje s problematiko staranja prebivalstva, izseljevanja mladih, majhnostjo in razdrobljenostjo kmetij ter neorganiziranostjo pridelovalcev. Kmetijskih dejavnosti z višjo stopnjo predelave in višjo dodano vrednostjo je sorazmerno malo, kar ogroža obstoj manjših kmetijskih gospodarstev. Povečanje učinkovitosti kmetijskih gospodarstev, prenos dobrih praks, povezovanje pridelovalcev in večja motivacija mladih, so ključnega pomena za pozitivne spremembe.

Z namenom kvalitetnega sobivanja, sožitja in vzajemnega delovanja večinskega naroda in avtohtone madžarske narodne manjšine, je pomembna skrb za zagotovitev ustrezne gospodarske osnove tega območja. Za narodnostno skupnost je pomembno ohranjanje kmetijskih dejavnosti, ustvarjanje pogojev za vključevanje mladih, večja uspešnost pridelovalcev, možnosti zaposlovanja v povezavi s turizmom ter ohranjanje poseljenosti narodnostno mešanega območja. Ob večji gospodarski učinkovitosti je pomembno tudi ohranjanje kulturne krajine s tradicionalnimi kmetijskimi dejavnostmi, razvoj podeželja, večja samooskrba s hrano in nasploh pospeševanje razvoja kmetijstva. Pomembno je, da se ta vez ohrani, način kmetovanja pa posodobi, da bi krepil gospodarsko osnovo in prispeval k ohranitvi poseljenosti tega območja.

Program spodbujanja gospodarske osnove madžarske narodne skupnosti 2021- 2024 vsebuje podukrepa 4.1 in 4.2, ki sta namenjena vzpostavitvi infrastrukture za podporo razvoju kmetijstva in hrane na narodnostno mešanem območju v Pomurju. Institucionalna podpora bo organizirana kot »vzorčna kmetija« za prenos specialnih znanj, izkušenj in tehnologij. S celotnim programom in aktivnostmi v okviru vzorčne kmetije bo spodbujano povezovanje pridelovalcev za doseganje njihove večje učinkovitosti, konkurenčnosti, povečanju obsega dejavnosti, kakovosti ponudbe ter ozaveščanju javnosti glede pomena kakovostne prehrane, pridelave in predelave hrane ter pomembnosti kmetijstva za razvoj podeželja.

V okviru tega investicijskega programa bomo obravnavali investicijo, ki se nanaša na podukrep 4.2, ki vsebinsko dopolnjuje investicijo v ustanovitev »vzorčne kmetije« iz podukrepa 4.1. Ker imamo za vzpostavitev »vzorčne kmetije« dva vira financiranja pripravljamo dve ločeni dokumentaciji. V okviru tega dokumenta obravnavamo aktivnosti podukrepa 4.2.

Pravna podlaga za pripravo in izvedbo investicije je v Zakonu o spodbujanju skladnega regionalnega razvoja (Uradni list RS št.20/11, 57/12 in 46/16), Zakonu o samoupravnih narodnih skupnostih (Uradni list RS, št. 65/94 in 71/17 – ZFO-1C) ter v Spremembah in dopolnitvah Programa spodbujanja gospodarske osnove Madžarske narodne skupnosti 2021-2024 (Vlada RS, sklep št. 09502-1/2020/6, z dne 29. 9. 2021).

1.1. Predstavitev investitorja

Investitor projekta je **Pomurska madžarska samoupravna narodna skupnost (v nadaljevanju: PMSNS)**. Pomurska madžarska samoupravna narodna skupnost (v nadaljevanju: PMSNS) je osrednja organizacija avtohtone madžarske narodne skupnosti v Prekmurju, ki opravlja samoupravne, interesne in druge politične dejavnosti ter naloge. Ustanovljena je bila leta 1975 na podlagi 64. člena Ustave Republike Slovenije in 9. člena Zakona o samoupravnih narodnih skupnostih.

Pristojnosti PMSNS se nanašajo predvsem na univerzalne naloge pomurskega madžarskega, regionalnega in državnega značaja, ki so nad ravnijo občinskih madžarskih samoupravnih narodnih skupnosti. Posebne naloge predstavlja razvijanje neposrednega sodelovanja med državnimi institucijami Republike Slovenije in Madžarske, negovanje stikov z zamejskimi madžarskimi organizacijami in drugimi mednarodnimi ustanovami ter organizacijami za varstvo manjšin. PMSNS je sogovornik državnih organov pri uresničevanju pravic pripadnikov madžarske narodnosti.

Najpomembnejša naloga PMSNS je ohranitev in razvijanje pomurske madžarske skupnosti, njene materinščine, nacionalne zavesti, stvarne in duhovne dediščine ter uveljavljanje njenih nacionalnih interesov, njena naloga pa je tudi pospeševanje uresničevanja pravic, ki jih zagotavljajo ustava in zakoni.

PMSNS je pravna oseba javnega prava, njeni organi so:

svet PMSNS, to je najvišji organ PMSNS, šteje 21 članov, ki jih izvolijo sveti občinskih madžarskih samoupravnih narodnih skupnosti;

predsednik, ki je skupaj s svetom PMSNS odgovoren za zakonito delovanje;

predsedstvo, ki deluje poleg sveta, njegovi člani so predsednik in podpredsednik PMSNS ter predsedniki občinskih madžarskih samoupravnih narodnih skupnosti, ter

nadzorna komisija, ki najmanj enkrat letno pregleda poslovanje organizacij PMSNS in zavodov, ki jih je ustanovila, ter o tem poroča svetu.

PMSNS je posredna uporabnica proračuna. Sredstva za njeno delovanje se zagotavljajo iz proračuna Republike Slovenije (Urad za narodnosti) in Madžarske (Urad predsednika Vlade). Ostala sredstva, potrebna za delovanje skupnosti, se zagotavljajo preko raznih razpisov.

1.2. Predstavitev izdelovalcev investicijskega programa

Vsebinski del projekta je pripravil investitor projekta-PMSNS v sodelovanju s Kmetijsko gozdarskim zavodom Murska Sobota, ki je izdelal tudi finančni del investicijskega programa.

Kmetijsko gozdarska zbornica Slovenije, Kmetijsko gozdarski Zavod Murska Sobota (v nadaljnjem besedilu: **KGZS – Zavod MS**) deluje na območju Pomurja. KGZS – Zavod MS je eden od osmih zavodov, ki sestavljajo Kmetijsko-gozdarsko zbornico Slovenije. KGZS – Zavod MS je regijski zavod, ustanovljen za izvajanje javnih služb kmetijskega svetovanja, strokovnih nalog v proizvodnji kmetijskih rastlin, strokovnih nalog v živinoreji, ipd., ki so v skladu s pridobljenimi koncesijami na območju upravnih enot Gornja Radgona, Lendava, Ljutomer in Murska Sobota.

Poslanstvo KGZS – Zavod MS je skrb za urejeno kulturno krajino z ohranjanjem poseljenosti podeželja. Strokovno svetovati in izobraževati uporabnike v kmetijski dejavnosti, hkrati pa jih oskrbeti z najkakovostnejšim genetskim materialom za živinorejo.

Poznavanje podeželja in splošnih smeri razvoja kmetijstva KGZS – Zavod MS omogočajo investicijsko projektno načrtovanje na kmetijah in kmetijskih gospodarstvih ter pri različnih projektih razvoja podeželja. Damjan Jerič, izdelovalec investicijske dokumentacije ima s pripravo investicijske dokumentacije za kmetijska gospodarstva in občine, ki se ukvarjajo s kmetijstvom in urejanjem prostora več letne izkušnje. V letu 2017 je g. Jerič za občine Beltinci, Odranci in Tišina izdelal IP, DIIP in ASK za projekte Agromelioracije na komasacijskih območjih: Dokležovje (vrednost 215.307,07 EUR), Gančani (vrednost 1.524.510,56 EUR) in Odranci (vrednost 1.405.914,79 EUR). V letu 2017 in 2015 je za Občino Veržej za projekt Ureditev osrednjega parkirišča v naselju Veržej (vrednost 208.520,51 EUR) in projekt Rekreativno in družabno na prostem (vrednost 152.943,24 EUR) izdelal DIIP in ASK. V letu 2015 je za Občino Velika Polana za projekt Rekonstrukcija občinskih cest in javnih poti, izgradnja pločnika ter izgradnja ulične razsvetljave (vrednost 825.629,50 EUR) izdelal IP. V letu 2014 je za Občino Veržej za projekt Obnova infrastrukture v vaškem jedru Veržej (vrednost 276.547,48 EUR) izdelal DIIP in ASK.

1.3. Namen in cilji investicijskega projekta

Celotni projekt je namenjen vzpostavitvi infrastrukture za nepridobitno podporo razvoju kmetijstva in hrane na narodnostno mešanem območju v Pomurju. Institucionalna podpora bo organizirana kot **»vzorčna kmetija«** za prenos izkušenj, znanj, tehnologij in organizacijskih pristopov za povezovanje pridelovalcev in razvoja dopolnilnih dejavnosti na kmetijah.

Z investicijo v ustanovitev vzorčne kmetije in njeno delovanje, bo spodbujano povezovanje pridelovalcev za doseganje njihove večje učinkovitosti, konkurenčnosti, povečanje obsega dejavnosti, kakovosti ponudbe in zagotavljanje informacijske podpore za večjo tržno uspešnost. PMSNS bo s pomočjo široko dostopne infrastrukture, nudila podporo pri izvajanju programa kmetijstva in doseganju zastavljenih ciljev. Kmetijstvo bo kot pomembna gospodarska panoga, razvojni dejavnik in socialni korektor, pripomoglo k ohranjanju poseljenosti narodnostno mešanega območja, prenosu dobrih praks na to območje in zagotavljanju večje samooskrbe. S programom in investicijo bomo sledili novi razvojni paradigmi EU, ki temelji na zanesljivi oskrbi s hrano, znanju, krožnemu gospodarjenju in trajnostnemu razvoju.

Želimo, da »vzorčna kmetija« predstavlja stično točko primerov dobrih praks za področje kmetijstva na tem območju in nudi vse potrebne informacije, znanje, priporočila in druge nepridobitne storitve za spodbujanje razvoja kmetijstva na tem območju (organiziranje, tržnic, sejmov, degustacij in podobnih dogodkov).

Dejavnosti, ki jih bo opravljala vzorčna kmetija, bodo dostopne vsem in bodo brezplačne z namenom spodbujanja kmetijstva na programskem območju. Na »vzorčni kmetiji« se bodo

organizirale razvojne, raziskovalne, izobraževalne in druge nepridobitne dejavnosti s področja kmetijske proizvodnje, ki bodo namenjene spodbujanju razvoja odpornega in konkurenčnega kmetijstva na programskem območju.

Namen investicije v okviru tega investicijskega programa je spodbujanje razvoja odpornega in konkurenčnega kmetijstva na programskem območju s spodbujanjem organiziranja tržnic, sejmov, degustacij, dogodkov oziroma razstav z namenom ozaveščanja o kmetijskih proizvodih, kakovostni prehrani, načinih pridelave in predelave, prenosu dobrih praks na področju krožnega gospodarjenja v kmetijstvu, shemah kakovosti, zmanjšanju izgub in količin odpadne hrane ter pomenu kmetijstva za razvoj podeželja in kakovostnega načina prehranjevanja na programskem območju. V okviru investicije bomo vzpostavili tudi enotno spletno platformo s celotno grafično podobo za generično informiranje o kmetijskih proizvodih z območja, na katerem živi madžarska narodna skupnost in informiranju o primerih dobrih praks, ki jih izvaja »vzorčna kmetija«.

Osnovni cilj načrtovane investicije je z aktivnostmi spodbujanja razvoja kmetijstva ozavestiti kmetijske proizvajalce ter širšo javnost o pomenu kmetijske proizvodnje za razvoj podeželja in območja, na katerem živi madžarska narodna skupnost in o razvojnih možnostih in priložnostih v kmetijstvu na programskem območju, na katerem živi madžarska narodna skupnost.

Slika 2: Prikaz načrtovanih vsebin in namena »vzorčne kmetije«

Vir: Damjan Jerič, november 2021

1.4. Povzetek dokumenta identifikacije investicijskega projekta

Dokument identifikacije investicijskega projekta (DIIP) je pripravljen v skladu z Uredbo o enotni metodologiji za pripravo in obravnavo investicijske dokumentacije na področju javnih financ (Uradni list RS 60/2006, 54/2010 in 27/2016).

Dokument identifikacije investicijskega projekta obravnava projekt, katerega investitor je Pomurska madžarska samoupravna narodna skupnost. Za projekt se dodeli pomoč po podukrepu 4.2, ki se nanaša na spodbujanje razvoja kmetijstva in kmetijskih proizvodov iz programskega območja.

Osnovni cilj projekta je z aktivnostmi spodbujanja razvoja kmetijstva ozavestiti kmetijske proizvajalce ter širšo javnost o pomenu kmetijske proizvodnje za razvoj podeželja in območja, na katerem živi madžarska narodna skupnost in o razvojnih možnostih in priložnostih v kmetijstvu na programskem območju.

V Dokumentu identifikacije investicijskega projekta sta obravnavani dve varianti: varianta brez investicije in varianta z investicijo. V primeru variante »brez« investicije se ohrani obstoječe stanje, brez izvedbe programov in aktivnosti, ki bi bile namenjene izobraževanju pridelovalcev hrane ter promoviranju in spodbujanju kmetijstva na programskem območju. Varianta »brez« investicije bi pomenila nadaljnjo degradacijo tega območja, saj bi se kmetijstvo še bolj opuščalo, slabšala bi se ekonomsko-socialna varnost tukajšnjih prebivalcev, kakovost bivanja bi bila slabša zaradi neakovostne prehrane, več bi bilo izseljevanja in značilna kulturna krajina bi sčasoma izgubila svojo podobo. Varianta »z« investicijo obravnava investicijo v aktivnosti in programe, ki se bodo odvijali v okviru »vzorčne kmetije« z namenom spodbujanja kmetijstva na programskem območju. Gre za aktivnosti povezane z izobraževanjem, informiranjem, raziskovanjem, promoviranjem, razvojem skupne blagovne znamke in razvojem digitalne platforme z namenom spodbujanja razvoja odpornega in konkurenčnega kmetijstva na programskem območju.

Na podlagi ocene potrebnih vlaganj in pričakovanih koristi je ugotovljeno, da je smiselno izbrati varianto »z investicijo«.

Načrtovana investicija vključuje naslednja investicijska vlaganja:

- Vlaganja v prenos znanja in informiranje
- Vlaganja v razvojno demonstracijske aktivnosti
- Vlaganja v organizacijo dogodkov
- Vlaganja v razvoj in vzpostavitev celostne grafične podobe
- Vlaganja v razvoj spletne platforme
- Zaposlitev delovne sile

Skupna vrednost vseh potrebnih vlaganj z DDV znaša 1.300.000 EUR.

Tabela 2: Vrednost projekta Spodbujanje razvoja kmetijstva in kmetijskih proizvodov iz programskega območja v okviru »vzorčne kmetije« v stalnih cenah

	2022	2023	2024	Skupaj
Vrednost investicije brez DDV	277.396	350.409	497.951	1.125.756
DDV	42.602	49.591	82.050	174.243
Skupaj z DDV	320.000	400.000	580.001	1.300.000

Načrtovane investicijske aktivnosti so izvedljive v načrtovanem obdobju 2021-2024. Sredstva za investicijo in načrtovane aktivnosti zagotavlja v celoti Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano na podlagi Programa spodbujanja gospodarske osnove madžarske narodne skupnosti 2021-2024 (Sklep Vlade RS št. 09502-1/2020/6, z dne 29.09.2021), podukrep 4.2: »Spodbujanje razvoja kmetijstva in kmetijskih proizvodov iz programskega območja«. Za financiranje podukrepa 4.2 je predvidenih 1.300.000 EUR v okviru proračunskih sredstev Ministrstva za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano RS.

Tabela 3: Vrednost investicije po posameznih vrstah vlaganj in dinamiki investiranja v obdobju 2021-2024 v EUR (z vključenim DDV)

Št.	Postavka	2022	2023	2024	Skupaj:
1	Prenos znanja in informiranje	69.799	54.399	94.400	218.598
2	Razvojno demonstracijske aktivnosti	24.460	33.959	31.581	89.999
3	Organizacija dogodkov	92.230	134.322	311.100	537.652
4	Razvoj in vzpostavitev celostne grafične podobe	29.760	29.761	10.480	70.001
5	Spletna platforma	20.001	22.559	7.440	50.000
6	Zaposlitev delovne sile	83.750	125.000	125.000	333.750
	Skupaj investicija z DDV	320.000	350.409	580.001	1.300.000

Projekt je ključnega pomena za krepitev socialno-ekonomske osnove programskega območja in madžarske narodne skupnosti v Pomurju. Cilji in pričakovani rezultati so skladni s Programom razvoja podeželja 2014-2021(2022) in z vsebinskim konceptom osnutka Skupne kmetijske politike 2023-2027, ki je v javni obravnavi.

Smiselnost in upravičenost za nadaljevanje projekta kaže javni interes PMSNS ter pričakovani merljivi in nemerljivi učinki oziroma koristi, ki jih prinaša investicija. Neposredne in posredne koristi investicijskega projekta so višje od ocenjenih investicijskih vlaganj, kar potrjuje smiselnost in upravičenost nadaljnjih aktivnosti.

2. POVZETEK INVESTICIJSKEGA PROGRAMA

2.1. Cilji investicije

Osnovni cilj celotnega projekta, ki se financira iz naslova Programa spodbujanja gospodarske osnove madžarske narodne skupnosti 2021-2024, je **ustanovitev in delovanje »vzorčne kmetije«** kot spodbujevalca razvoja kmetijstva z namenom krepitve gospodarske osnove in ohranjanja poseljenosti narodnostno mešanega območja. Medtem ko smo investicijo v ustanovitev »vzorčne kmetije« obravnavali v projektni dokumentaciji za dodelitev pomoči iz podukrepa 4.1., pa v tem investicijskem programu obravnavamo investicije v aktivnosti in dejavnosti, ki se bodo odvijale v organizaciji »vzorčne kmetije«, le-te pa se bodo financirale iz naslova podukrepa 4.2. Prvotna investicija je bila tako namenjena vzpostavitvi »vzorčne kmetije« lokacijsko in infrastrukturno, tokrat pa bomo obravnavali aktivnosti in vsebino, ki se bodo odvijale v okviru »vzorčne kmetije«, saj brez ustrezne vsebine »vzorčna kmetija« ne more delovati v skladu z zastavljenimi cilji.

Namen obravnavane investicije je spodbujanje odpornega in konkurenčnega kmetijstva na programskem območju z izvajanjem aktivnosti kot so organiziranje tržnic, sejmov, degustacij, razstav in drugih dogodkov z namenom promocije lokalnih pridelovalcev in predelovalcev, ozaveščanja o kmetijskih proizvodih in kakovostni prehrani ter povezovanja pridelovalcev pri trženju in shemah kakovosti. Z aktivnostmi na področju izobraževanja, prenosa dobrih praks in raziskovanja želimo ozavestiti prebivalce o pomenu lokalno pridelane hrane, kakovostno pridelane hrane, zmanjšanju izgub in količin odpadne hrane ter o pomenu kmetijstva za razvoj podeželja.

Osnovni cilj projekta je z aktivnostmi spodbujanja razvoja kmetijstva ozavestiti kmetijske proizvajalce ter širšo javnost o pomenu kmetijske proizvodnje za razvoj podeželja in območja, na katerem živi madžarska narodna skupnost in o razvojnih možnostih in priložnostih v kmetijstvu na programskem območju, na katerem živi madžarska narodna skupnost.

Nadaljnji cilji so še:

- informiranje in spodbujanje kmetijskih proizvajalcev za sodelovanje in uvajanje dobrih praks s področja kmetijstva;
- spodbujanje kmetijskih proizvajalcev k aktivni udeležbi na organiziranih dogodkih;
- spodbujanje kmetijskih proizvajalcev k aktivni predstavitvi na vzpostavljeni spletni platformi;

- vključitev kmetijskih proizvajalcev v sheme kakovosti (ekološka shema, IK, ZOP, ZTP, ZGO);
- usposobiti čim večje število kmetijskih proizvajalcev o možnostih povezovanja v skupine proizvajalcev ter načinih skupnega trženja;
- informirati čim večje število kmetijskih proizvajalcev o načinih zagotavljanja stalne ponudbe glede na povpraševanje in trende na programskem območju;
- informirati čim večje število kmetijskih proizvajalcev o načinih in pomenu shranjevanja, skladiščenja ter o drugih načinih uporabe kmetijskih proizvodov.

2.2. Spisek strokovnih podlag

Investicijski projekt Ustanovitve in delovanja »vzorčne kmetije« z namenom spodbujanja kmetijstva na programskem območju je skladen s:

- Programom razvoja podeželja 2014-2021 (PRP), ki velja še za prehodno obdobje 2022
- Predlogom Skupne kmetijske politike 2023-2027 (v javni obravnavi novembra 2021).

Strokovne podlage za izvedbo investicije ter njeno financiranje so v:

- Zakonu o spodbujanju skladnega regionalnega razvoja (Uradni list RS št.20/11, 57/12 in 46/16),
- Zakonu o samoupravnih narodnih skupnostih (Uradni list RS, št. 65/94 in 71/17 – ZFO-1C).
- Uredbi o enotni metodologiji za pripravo in obravnavo investicijske dokumentacije na področju javnih financ (Uradni list RS 60/2006, 54/2021 in 27/2016)
- Programu spodbujanja gospodarske osnove madžarske narodne skupnosti 2021-2024, podukrep 4.2.
- Strategiji za manj izgub in odpadne hrane v verigi preskrbe s hrano: »Spoštujmo hrano, spoštujmo planet« Uradni list RS, št. 45/08 ZKme-01.

Za predmetno investicijo je izdelan dokument identifikacije investicijskega projekta (DIIP) »Spodbujanje razvoja kmetijstva in kmetijskih proizvodov iz programskega območja v okviru »vzorčne kmetije«, ki ga je decembra 2021 potrdil Svet PMSNS. Investicijski projekt z namenom spodbujanja razvoja kmetijstva na programskem območju je skladen s Programom spodbujanja gospodarske osnove madžarske narodne skupnosti 2021-2024 ter s

spremembami in dopolnitvami tega Programa (podukrep 4.1. in 4.2. - Sklep Vlade RS št. 09502-1/2020/6, z dne 29.09.2021).

Program je skladen z osnutkom strateškega dela Regionalnega razvojnega programa regije Pomurje za obdobje 2021–2027, ki opredeljuje vizijo Pomurja: »Zdravo. Pomurje 2030«. Razvojna vizija regije je podprta s tremi strateškimi razvojnimi cilji: (1) zdravo naravno, družbeno in gospodarsko okolje, (2) zdrava hrana in vitalno podeželje in (3) zdravo staranje in povezana družba.

2.3. Opis upoštevanih variant in utemeljitev izbora optimalne variante

V okviru investicijskega programa sta analizirani dve varianti, in sicer:

Varianta »brez investicije« - ohranitev obstoječega stanja in

Varianta »z investicijo« - gre za investicijo v aktivnosti povezane z izobraževanjem, informiranjem, raziskovanjem, promoviranjem, razvojem skupne celostne podobe in razvojem digitalne platforme z namenom spodbujanja razvoja odpornega in konkurenčnega kmetijstva na programskem območju.

Varianta »brez investicije«

Predvideva sprejem odločitve, da se aktivnosti v okviru delovanja vzorčne kmetije z informacijskim središčem in razvojno raziskovalno enoto ne bodo izvajale. V tem primeru bi država prihranila oziroma preusmerila (na druge vsebine ali druga območja) predvidene vire financiranja za izvedbo podukrepa 4.2. iz Programa spodbujanja gospodarske osnove madžarske narodne skupnosti v obdobju 2021-2024. **To bi imelo dolgoročne negativne posledice za socialno-ekonomski položaj madžarske narodne skupnosti in obravnavano programsko območje.** V tem primeru se ne bi dosegle s programom predvidene družbene koristi. Povečale bi se potrebe po socialnih izdatkih države in potrebe po drugih državnih intervencijah za to območje.

V primeru, da se na narodnostno mešanem območju ne pristopi k aktivnemu spodbujanju sprememb, se bodo zaznani negativni trendi nadaljevali in problemi poglobljali. Brez vzorčne kmetije in obravnavane investicije v aktivnosti ne bo točke, ki bi povezovala manjše kmetijske pridelovalce in generirala uvajanje potrebnih novitet. Območje bo počasneje sledilo ciljem Programa razvoja podeželja 2014-2022 in ciljem Skupne kmetijske politike 2023-2027, kar pomeni, da se bo razvojni zaostanek povečeval. Nadaljevalo se bo krčenje vinogradov, opuščanje tradicionalnih vinogradniških leg in uničevanje tradicionalne kulturne krajine. Dopolnilne dejavnosti ne bodo dobile potrebnega zagona. Ostale bodo na ravni ljubiteljske dejavnosti posameznikov in brez večjih možnosti za razvoj.

Brez razvojno raziskovalne dejavnosti območje ne bo sledilo novitetam, dobrim praksam in potrebam po uvajanju programov z višjo dodano vrednostjo. Brez investicije ne bo pravega preboja na področju vzpostavljanja lokalnih dobaviteljskih verig, lokalne samooskrbe in povečanja uporabe zdrave, lokalno pridelane hrane. Oblikovalo se bo nekaj velikih in ekonomsko uspešnih kmetijskih gospodarstev. Manjše družinske kmetije, ki imajo pomembno vlogo za kakovost življenja na narodnostno mešanem območju bodo postopoma izginjale, kar bo okrepilo negativne demografske trende.

Socialno-ekonomska osnova narodnostno mešanega območja v Pomurje se ne bo bistveno okrepila, kar bo vplivalo na gospodarski položaj madžarske narodne skupnosti v Sloveniji.

Na podlagi navedenega lahko zaključimo, da varianta »brez« investicije iz razvojnega vidika in iz vidika krepitve socialno-ekonomskega položaja avtohtone madžarske narodne skupnosti, ni sprejemljiva.

Varianta »z investicijo«

Varianta »z« investicijo vključuje naslednja investicijska vlaganja:

- Vlaganje v prenos znanja in informiranje,
- Vlaganje v razvojno demonstracijske aktivnosti,
- Vlaganje v organizacijo dogodkov
- Vlaganje v razvoj in vzpostavitev celostne grafične podobe
- Vlaganje v razvoj spletne platforme
- Zaposlitev delovne sile

Investicija bo omogočila pogoje za krepitev socialno-ekonomske osnove narodnostno mešanega območja v Pomurju ter večjo iniciativnost območja pri vključevanju v izvajanje Programa razvoja podeželja 2014-2021 (2022) ter v aktivnosti predlagane Skupne kmetijske politike 2023-2027. Aktivnejše vključevanje, motiviranost in usposobljenost za odzivanje na priložnosti, ki jih prinaša Skupna kmetijska politika, je ključnega pomena za doseganje zastavljenih ciljev madžarske narodne skupnosti na področju socialno-gospodarske krepitve programskega območja. Aktivnosti in vsebine, ki se bodo odvijale v okviru delovanja »vzorčne kmetije« bodo ključna podpora razvoju kmetijstva na programskem območju, ki bo pripomogla k temu, da se bo obravnavano območje odzivalo na priložnosti in sodelovalo pri doseganju družbeno koristnih ciljev.

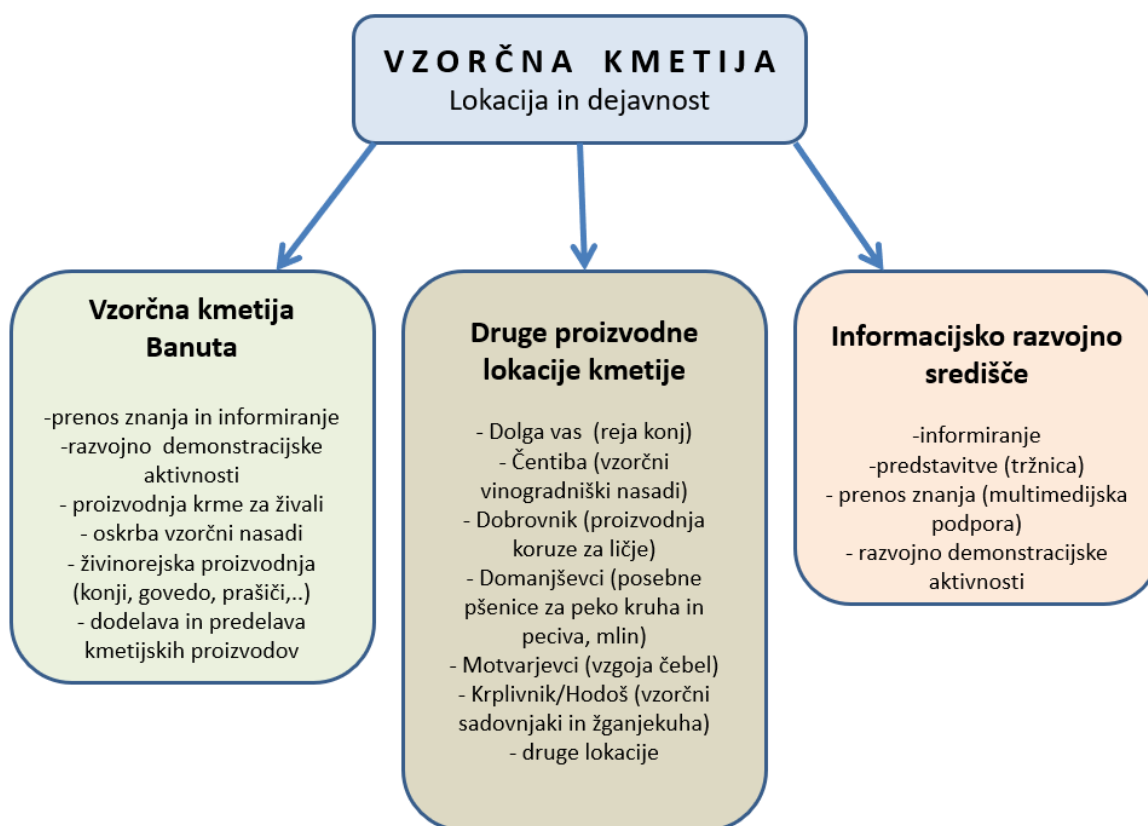
Družbeno koristni učinki investicije bodo na področju:

- prenosa znanj, sodelovanja in povezovanja
- povečanja obsega ekološkega kmetovanja

- varstvo okolja povezanega s kmetijskimi dejavnostmi
- spodbujanja generacijske pomladitve
- krepitev varstva okolja in biotske raznovrstnosti
- ohranjanje kulturne krajine in urejenosti podeželja
- krepitev socialno-ekonomske osnove podeželja in poseljenosti narodnostno mešanega območja.

Po izvedeni investiciji iz naslova podukrepa 4.1 bo na dvojezičnem območju v Pomurju ustanovljena vzorčna kmetija kot učni in podporni center za vse, ki želijo širiti kmetijsko dejavnost. Na turistično zanimivi lokaciji v Lendavi bo delovalo informacijsko, promocijsko, izobraževalno ter razvojno in raziskovalno središče PMSNS. Skrbelo bo za izvajanje programskih vsebin, prenos dobrih praks, uvajanje novitet in interesno povezovanje pridelovalcev (skupni nastopi, interesna združenja, skupna celostna podoba, digitalna platforma...), ki so predmet financiranja iz naslova podukrepa 4.2 Programa spodbujanja gospodarske osnove madžarske narodne skupnosti 2021-2024.

Slika 3: Dejavnosti »vzorčne kmetije« glede na lokacijo

Zaradi pričakovanih družbenih koristi investicije, ki bodo okrepile socialno-ekonomski položaj madžarske narodne skupnosti in programskega območja ter zaradi večjih družbenih koristi v primerjavi s stroški investicije, je varianta »z investicijo« sprejemljiva varianta. V nadaljevanju jo, kot izbrano varianto, natančneje predstavljamo.

Utemeljitev izbora:

Prva varianta: »brez investicije« pomeni, da ne bo potrebnih sprememb na področju kmetijskih dejavnosti in demografskih gibanj na obravnavanem programsko-investicijskem območju. Posledice bi bilo večje izseljevanje prebivalstva, opuščanje kmetijstva in zaraščanje kmetijskih površin, slabšanje ekonomskega položaja prebivalstva, izginjanje kulturne krajine tega območja, izginjanje tradicionalnih vrednot in veščin, pomanjkanje lokalno pridelane hrane in večja odvisnost od uvožene hrane, ki je slabše kakovosti.

Kot najboljša varianta glede na investicijske vložke in pričakovane učinke je investicija v aktivnosti in programe v okviru »vzorčne« kmetije. Varianta »z investicijo« prinaša napredek in razvoj celotnemu programskemu območju, saj predvideva razvoj kmetijske dejavnosti in povezovanje ter podporo lokalnim pridelovalcem v obliki organiziranja prenosov znanj, tržnic, sejmov, degustacij, promocij in predstavitev, razvoja novih proizvodov, grafične podobe, razvoja shem kakovosti, itd.. Varianta z investicijo bi omogočila razvoj kmetijske dejavnosti na programskem območju in s tem izboljšanje ekonomskega položaja pridelovalcev. Pridelava lokalne hrane bi omogočila tudi boljšo kvaliteto življenja, izboljšanje zdravja in počutja lokalnega prebivalstva, saj bi aktivnosti potekale tudi v smislu ozaveščanja prebivalstva o kakovostni prehrani, lokalno pridelani hrani, o zmanjšanju količin odpadne hrane in pomenu kmetijstva za razvoj podeželja in krajine. Vse to bi pripomoglo k večji poseljenosti tega območja in njegovemu splošnemu razvoju tudi na drugih področjih (kultura, gospodarstvo, turizem,...). Zmanjšal se bo obseg neobdelanih kmetijskih zemljišč in povečal interes mladih, da bi se ukvarjali z dejavnostmi povezanimi s kmetijstvom in turizmom. Vzpostavljeni bodo pogoji za krepitev gospodarske uspešnosti in prepoznavnost območja, na katerem živijo pripadniki madžarske narodne skupnosti v Sloveniji.

2.4. Navedba odgovornih oseb

ODGOVORNA OSEBA ZA IZDELAVO INVESTICIJSKEGA PROGRAMA (VSEBINSKI DEL)	
Naziv	Pomurska madžarska samoupravna narodna skupnost (PMSNS)
Naslov	Glavna ulica 124, 9220 Lendava
Odgovorna oseba	Ferenc Horvath, predsednik sveta
Telefon	02 575 14 49

Faks	02 575 14 19
E- pošta	pmsns@muravidek.si
Identifikacijska številka za DDV	SI 79384820
Matična številka	5782384000

ODGOVORNA OSEBA ZA IZDELAVO INVESTICIJSKEGA PROGRAMA (FINANČNI DEL)

Naziv	KMETIJSKO GOZDARSKA ZBORNICA SLOVENIJE – ZAVOD MURSKA SOBOTA
Naslov	Ulica Štefana Kovača 40, 9000 Murska Sobota
Odgovorna oseba	Dr. Stanislav Kapun, direktor
Telefon	02 539 14 10
Faks	02 521 14 91
E- pošta	tajnistvo@kgzs-ms.si
Identifikacijska številka za DDV	SI 69697205
Matična številka	5129940000
Izdelovalec finančnega dela investicijskega programa	Damjan Jerič
Telefon	02 539 14 10
E-pošta	damjan.jeric@kgzs-ms.si

ODGOVORNA OSEBA ZA IZDELAVO PROJEKTNE IN DRUGE DOKUMENTACIJE

Naziv	Pomurska madžarska samoupravna narodna skupnost
Naslov	Glavna ulica 124, 9220 Lendava
Odgovorna oseba	Ferenc Horvath, predsednik sveta
Telefon	051 382 377
E- pošta	pmsns@muravidek.si
Identifikacijska številka za DDV	SI 79384820
Matična številka	5782384000

Odgovorna oseba za izvajanje investicije-skrbnik investicijskega programa	Zsuzsanna Bači
Telefon	02 575 14 49
Faks	02 575 14 19
E-pošta	pmsns@muravidek.si

ODGOVORNA OSEBA ZA IZVEDBO INVESTICIJSKEGA PROJEKTA

Naziv	Pomurska madžarska samoupravna narodna skupnost
Naslov	Glavna ulica 124, 9220 Lendava
Odgovorna oseba	Ferenc Horvath, predsednik sveta
Telefon	02 575 14 49
E- pošta	pmsns@muravidek.si
Identifikacijska številka za DDV	SI 79384820
Matična številka	5782384000

2.5. Predvidena organizacija in druge prvine za izvedbo in spremljanje učinkov investicijeVodenje projekta:

*Naziv organizacije: **PMSNS (Pomurska madžarske samoupravna narodna skupnost)**

*Sedež: 9220 Lendava, Glavna ulica 124

*Odgovorna oseba: Ferenc Horvath, predsednik sveta

*Odgovorna oseba za vodenje projekta: Bači Zsuzsanna

*Telefon: +386 2-575 -14 -49

*Elektronska pošta: pmsns@muravidek.si

*Programska zasnova in koordinacija: mag. Anton Balažek

*Programska in arhitekturna zasnova: prof. Peter Gabrielčič

*Tehnično tehnološka zasnova: Damjan Jerič

Aktivnosti v okviru tega projekta bo izvajala PMSNS. Za naloge, za katere PMSNS ni usposobljena, PMSNS izbere zunanje izvajalce ob upoštevanju Zakona o javnem naročanju ter načela preglednosti, odprtosti in nediskriminatornosti v izbirnem postopku.

2.6. Prikaz ocenjene vrednosti investicije ter predvidene finančne konstrukcije

Prikazani so stroški za varianto »z investicijo«, ki je predmet nadaljnje obravnave v Investicijskem programu.

Ocene stroškov investicije so narejene na naslednjih predpostavkah:

- Stroške tehnološkega opremljanja so ocenile strokovne službe Kmetijsko gozdarskega zavoda Murska Sobota na podlagi izkušenj in internih informacij
- Pri izračunu investicijske vrednosti po stalnih cenah so upoštevane cene iz oktobra 2021.

Vrednosti stroškov za posamezne investicije, razen za zaposlitev delovne sile, vsebujejo DDV. Investitor PMSNS si kot javni zavod ne more odbijati DDV, zato ga smatra za upravičen strošek projekta.

Tabela 4: Ocena stroškov investicije po posameznih vrstah stroškov in dinamiki investiranja v stalnih cenah v EUR

Št.	Postavka	2022	2023	2024	Skupaj:
1	Prenos znanja in informiranje				
	Stroški izvedbe animacijskih delavnic	16.393			16.393
	Stroški izvedbe prenosa znanja in informiranja	40.819	44.589	77.377	162.785
	Skupaj 1	57.212	44.589	77.377	179.178
	DDV 22%	12.587	9.810	17.023	39.420
	Skupaj 2 z DDV	69.799	54.399	94.400	218.598
2	Razvojno demonstracijske aktivnosti				
	Stroški izvajanja razvojno demonstracijskih aktivnosti	20.049	27.835	25.886	73.770
	Skupaj 2	20.049	27.835	25.886	73.770
	DDV 22%	4.411	6.124	5.695	16.229
	Skupaj 3 z DDV	24.460	33.959	31.581	89.999
3	Organizacija dogodkov				
	Organizacija dogodkov	57.105	57.428	170.427	284.960

	Predstavitvene aktivnosti v okviru javnih pozivov		25.984	55.984	81.968
	Udeležba na sejnih	8.198	16.393	24.589	49.180
	Priprava predstavitvenega gradiva	10.295	10.295	4.000	24.590
	Skupaj 3	75.598	110.100	255.000	440.698
	DDV 22%	16.632	24.222	56.100	96.954
	Skupaj 4 z DDV	92.230	134.322	311.100	537.652
4	Razvoj in vzpostavitev celostne grafične podobe				
	Izdelava in koncept uporabe celostne grafične podobe	16.393	16.394		32.787
	Osnovna komunikacija v medijih	8.000	8.000	8.590	24.590
	Skupaj 4	24.393	24.394	8.590	57.377
	DDV 22%	5.366	5.367	1.890	12.623
	Skupaj 5 z DDV	29.760	29.761	10.480	70.001
5	Spletna platforma				
	Postavitev platforme	16.394	16.393		32.787
	Vzdrževanje in nadgradnja		2.098	6.098	8.196
	Skupaj 5	16.394	18.491	6.098	40.983
	DDV 22%	3.607	4.068	1.342	9.017
	Skupaj 6 z DDV	20.001	22.559	7.440	50.000
6	Zaposlitev delovne sile				
	Zaposlitev delovne sile	83.750	125.000	125.000	333.750
	Skupaj 6	83.750	125.000	125.000	333.750
	DDV 22%				0
	Skupaj 8 z DDV	83.750	125.000	125.000	333.750
	Skupaj: od 1 do 6	277.396	350.409	497.951	1.125.756
	DDV	42.602	49.591	82.050	174.243
	Skupaj z DDV	320.000	400.000	580.001	1.300.000

Tabela 5: Ocena vseh stroškov projekta brez in z DDV po letih v stalnih cenah v EUR

	2022	2023	2024	Skupaj
Vrednost investicije brez DDV (vrste investicije od 1 do 6)	277.396	350.409	497.951	1.125.756
DDV	42.602	49.591	82.050	174.243
Skupaj z DDV	320.000	400.000	580.001	1.300.000

Skupna vrednost investicije znaša 1.300.000 EUR z DDV. Investicija bo realizirana fazno znotraj časovnega obdobja 2021-2024.

Vire za financiranje investicije v celoti zagotavlja Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano RS (v nadaljevanju MKGP) na podlagi Programa spodbujanja gospodarske osnove madžarske narodne skupnosti 2021-2024 (Sklep vlade RS št. 09502-1/2020/6 z dne 29.9.2021), podukrep 4.2. Sredstva se bodo dodeljevala na podlagi tripartitne pogodbe sklenjene med MKGP, ARSKTRP in PMSNS.

Tabela 6: Viri financiranja investicije v stalnih cenah v EUR

	2022	2023	2024	Skupaj:
Vrednost investicije brez DDV	277.396	350.409	497.951	1.125.756
Vrednost DDV	42.602	49.591	82.050	174.243
Vrednost investicije z DDV	320.000	400.000	580.000	1.300.000
Viri financiranja				Skupaj
MKGP	320.000	400.000	580.000	1.300.000
Lastni viri	-	-	-	-
Ostali viri	-	-	-	-
Delež sofinanciranja s sredstvi iz proračuna RS (MKGP)	100 %	100 %	100 %	100 %

Upravičeni in neupravičeni stroški investicije

Celotna investicija se bo realizirala na podlagi upravičenih stroškov v okviru podukrepa 4.2 v Programu spodbujanja gospodarske osnove madžarske narodne skupnosti. Intenzivnost pomoči v okviru podukrepa 4.2 znaša 100 % upravičenih stroškov. Posebej ne prikazujemo upravičenih in neupravičenih stroškov, ker investicija nima predvidenih neupravičenih stroškov.

2.7. Zbirni prikaz rezultatov izračunov

V finančni analizi smo ovrednotili proizvodne zmogljivosti iz prvega dela investicijskega programa. Podrobni podatki izračunanih vrednosti finančne analize investicijskega programa so podani kot priloga: Finančni del investicijskega programa.

Plan prihodkov v zvezi z obravnavano investicijo

V okviru »vzorčne kmetije« ne načrtujemo tržne dejavnosti v času izvajanja projekta. Po končani investiciji pa načrtujemo, da bo kmetija s svojim delovanjem ustvarjala določene prihodke, ki bodo omogočili delovanje vzorčne kmetije. Ti prihodki so:

- Izvajanje prenosa znanja in informiranja

- Organizacija proizvodnje, predelave in prodaje proizvodov
- Organizacija dogodkov
- Najem prostorov za dogodke, najem opreme za informativne dogodke in drugo.

V spodnji tabeli prikazujemo prihodke »vzorčne kmetije« po zaključku investicije.

Vrsta prihodka	Leto (EUR)			
	2025	2026	2027	2028 in naprej
Izvajanje prenosa znanja in informiranja	17.800	17.800	17.800	17.800
Organizacija proizvodnje, predelave in prodaje	12.000	12.000	12.000	12.000
Organizacija dogodkov	13.500	16.000	18.500	21.000
Najemnine in drugi prihodki	19.000	20.000	21.000	22.000
SKUPAJ	62.300	65.800	69.300	72.800

Plan odhodkov v zvezi z obravnavano investicijo

V okviru investicijskega projekta smo obravnavali stroške, ki jih ima Pomurska madžarska samoupravna narodna skupnost z delovanjem vzorčne kmetije po zaključku investicije. Za delovanje vzorčne kmetije po izvedeni investiciji načrtujemo 178.000 € letnih stroškov.

V tabeli so prikazani pričakovani stroški »vzorčne kmetije« po zaključku investicije.

Vrsta stroška	Leto (EUR)			
	2025	2026	2027	2028 in naprej
Stroški zaposlenih	125.000	125.000	125.000	125.000
Dodatni stroški dela zaposlenih	10.000	10.000	10.000	10.000
Stroški zunanjih izvajalcev	25.000	25.000	25.000	25.000
Drugi stroški izvajanja dejavnosti	18.000	18.000	18.000	18.000
SKUPAJ	178.000	178.000	178.000	178.000

Finančna donosnost naložbe:

Izračun donosnosti obravnavane investicije, ki je bila izračunana na osnovi stroškov in prihodkov investicije z vidika investitorja, je ob zahtevani 5% diskontni stopnji, pokazala negativno finančno donosnost predmetne naložbe. Tak rezultat je tudi pričakovan, saj ima pri predvideni investiciji investitor samo dodatne stroške.

Podrobni izračuni so podani v prilogi: Finančni del investicijskega programa.

Določitev finančnih virov za javni razpis (finančna vrzel)

V okviru javnega razpisa je določeno, da se bodo financirali upravičeni stroški v višini 100%. Pri tem je določeno, da je potrebno v primeru investicij, ki ustvarjajo prihodek le-tega odšteti od upravičenih stroškov v skladu z 55. členom UREDBE SVETA (ES) št. 1083/2006 o splošnih določbah o Evropskem skladu za regionalni razvoj, Evropskem socialnem skladu in Kohezijskem skladu in uveljavitvi Uredbe (ES) št. 1260/1999.

Pri določitvi upravičenega izdatka evropskih sredstev smo upoštevali tudi »Navodilo za uporabo metodologije pri izdelavi analize stroškov in koristi«, ki ga je v okviru Evropske komisije pripravil generalni direktorat za regionalno politiko.

Pri izračunu zneska nepovratne pomoči EU smo uporabili podatke iz projekcije prihodkov in stroškov poslovanja projekta v ekonomski dobi investicije. Iz izračunov, ki so podani v okviru finančnega dela analize stroškov in koristi je razvidno, da je finančna vrzel $R = EE/DNC = 100\%$ tako znaša najvišji znesek pomoči Evropske unije 100% priznane vrednosti projekta.

Ekonomska donosnost naložbe

Osnova za izračun ekonomskih meril je ekonomska analiza (ekonomski tok). Ekonomska neto sedanja vrednost je pozitivna in znaša 173.841 €. Ekonomska interna stopnja donosnosti večja od 5% in znaša 7,355 %.

Pri izračunih dinamičnih meril uporabljamo metodo diskontiranja. Ekonomska naložbena merila so:

- Ekonomska neto sedanja vrednost (ENPV),
- Ekonomska interna stopnja donosnosti (ERR)

Tabela 7: Ekonomski merila donosnosti naložbe

	Kazalnik	Vrednost
Ekonomska merila	Ekonomska NSV	173.841
	Relativna NSV %	16,72
	Ekonomska stopnja donosa	7,355

Na podlagi ekonomskih meril se ugotavlja, da je varianta »z investicijo« najbolj optimalna varianta.

3. OSNOVNI PODATKI O INVESTITORJU, IZDELOVALCU INVESTICIJSKE DOKUMENTACIJE IN UPRAVLJAVCU

3.1. Investitor in nosilec projekta

INVESTITOR	
Naziv	POMURSKA MADŽARSKA SAMOUPRAVNA NARODNA SKUPNOST – PMSNS Lendava MURAVIDÉKI MAGYAR ÖNKORMÁNYZATI NEMZETI KÖZÖSSÉG – MMONK Lendva
Naslov	Glavna ulica 124, 9220 Lendava
Odgovorna oseba	Ferenc Horvath, predsednik sveta
Podpis in žig	
Telefon	02 575 14 49
Faks	02 575 14 19
E-pošta	pmsns@muravidek.si

Davčna številka	SI 79384820
Matična številka	5782384000
Odgovorna oseba za izvajanje investicije-skrbnik investicijskega programa	Zsuzsanna Bači
Telefon	02 575 14 49
Faks	02 575 14 19
E-pošta	pmsns@muravidek.si

3.2. Izdelovalci investicijske dokumentacije

IZDELOVALEC INVESTICIJSKE DOKUMENTACIJE	
Naziv	KMETIJSKO GOZDARSKA ZBORNICA SLOVENIJE – ZAVOD MURSKA SOBOTA
Naslov	Ulica Štefana Kovača 40, 9000 Murska Sobota
Odgovorna oseba	Dr. Stanislav Kapun, direktor
Žig in podpis	
Telefon	02 539 14 10
Faks	02 521 14 91
E- pošta	tajninstvo@kgzs-ms.si
Identifikacijska številka za DDV	SI 69697205
Matična številka	5129940000
Izdelovalec finančnega dela	Damjan Jerič
Telefon	02 539 14 10
Faks	02 521 14 91
E-pošta	damjan.jeric@kgzs-ms.si

4. ANALIZA STANJA IN RAZLOGI ZA INVESTICIJSKO NAMERO

4.1. Analiza obstoječega stanja

Pregled kmetijstva na območju, na katerem živijo prebivalci Madžarske narodne skupnosti, smo obravnavali na osnovi podatkov občin, v katerih le-ti živijo. Te občine so Dobrovnik, Hodoš, Lendava, Moravske Toplice in Šalovci. Analizirano območje je širše kot živijo prebivalci Madžarske narodne skupnosti, vendar z bolj podrobnimi podatki ne razpolagamo. Že s pridobivanjem podatkov o kmetijski proizvodnji na posamezno občino imamo omejitve. Podatki o kmetijski proizvodnji, ki je analizirana tudi na nivoju občin, je zajet v popisu kmetijskih gospodarstev. V Sloveniji se popisi kmetijskih gospodarstev izvajajo vsakih 10 let. Zadnji popis kmetijskih gospodarstev smo imeli v letu 2020, vendar je trenutno objavljenih le nekaj začasnih podatkov iz popisa. Ni pa še objavljenih nobenih podatkov na nivoju občin. Tako smo obravnavali kmetijsko proizvodnjo v analiziranih občinah (v nadaljevanju: občinah) na osnovi popisov kmetijskih gospodarstev v letih 2000 in 2010.

Dodatno analizo kmetijstva na območju, na katerem živijo prebivalci Madžarske narodne skupnosti smo naredili še na osnovi vloženih zbirnih vlog za kmetijska gospodarstva na ARSKTRP, ki je osnova za pridobivanje subvencij za kmetijsko proizvodnjo. Ti podatki obravnavajo večji del kmetijskih gospodarstev, ki se ukvarjajo s kmetijsko proizvodnjo. Lahko rečemo, da je v teh podatkih zajeto večji del aktivnih kmetij. Podatke smo analizirali za izbrane občine in celotno Pomurje. Obdelali smo podatke vloženih zbirnih vlog za leto 2020.

Pri pregledu podatkov za posamezno občino moramo biti pozorni, da so podatki analizirani in prikazani glede na bivališče nosilca kmetijskega gospodarstva (KMG) in zaradi tega lahko prihaja do določenih odstopanj od dejanskega stanja, če ima nosilec KMG kmetijsko gospodarstvo v drugi občini (primer: Nosilec iz Murske Sobote ima vinograd v občini Moravske Toplice).

Obseg zemljišč v uporabi

Območje petih občin, v katerih živijo prebivalci Madžarske narodne skupnosti, se nahaja na površini 373 km², kar znaša 28 % celotnega območja Pomurja. Med občinami je največja občina Moravske Toplice (145 km²), sledi občina Lendava (121 km²), občina Šalovci (58 km²), občina Dobrovnik (31 km²) in občina Hodoš (18 km²). Okrog polovico teh površin so zemljišča v uporabi. Med analiziranimi občinami vidimo, da sta občini Lendava in Dobrovnik tipični ravninski občini z velikim deležem kmetijskih zemljišč v uporabi in malim deležem gozda. Na drugi strani pa so občine Moravske toplice, Hodoš in Šalovci, ki so bolj gričevnate in imajo tudi večji delež gozda v strukturi zemljišč. Struktura zemljišč za pet občin skupaj pa je podobna kot za celotno Pomurje.

V tabeli 8 so prikazani podatki o vrstah zemljišč v uporabi, ki so bili evidentirani v okviru popisa kmetijskih gospodarstev v letu 2000 in 2010 po občinah in skupno za Pomurje.

Tabela 8: Obseg zemljišč v uporabi po občinah in skupaj za Pomurje (v ha).

	DOBROVNIK	HODOŠ	LENDAVA	MORAVSKE TOPLICE	ŠALOVCI	OBČINE SKUPAJ	POMURJE SKUPAJ	Delež občin v Pomurju
Popis kmetijstva 2000								
1. Vsa zemljišča v uporabi	715	812	5.844	9.376	3.631	20.378	85.460	23,85
1.1. Kmetijska zemljišča	663	510	5.631	7.278	2.229	16.311	67.638	24,12
1.1.1. Kmetijska zemljišča v uporabi	651	476	5.551	7.078	2.087	15.843	66.236	23,92
1.1.2. Zemljišča v zaraščanju in neobdelana kmetijska zemljišča	12	34	80	200	142	468	1.402	33,38
1.2. Druga zemljišča	53	302	213	2.098	1.402	4.068	17.822	22,83
1.2.1. Gozd	35	289	134	1.974	1.363	3.795	16.202	23,42
1.2.2. Nerodovitna zemljišča	18	13	79	124	39	273	1.620	16,85
Popis kmetijstva 2010								
1. Vsa zemljišča v uporabi	597	729	5.865	7.454	3.285	17.930	80.557	22,26
1.1. Kmetijska zemljišča	547	496	5.669	5.724	2.129	14.565	64.772	22,49
1.1.1. Kmetijska zemljišča v uporabi	545	487	5.644	5.577	2.025	14.278	64.076	22,28
1.1.2. Zemljišča v zaraščanju in neobdelana kmetijska zemljišča	2	9	25	147	104	287	696	41,24
1.2. Druga zemljišča	50	234	196	1.729	1.157	3.366	15.785	21,32
1.2.1. Gozd	30	228	101	1.611	1.117	3.087	14.048	21,97
1.2.2. Nerodovitna zemljišča	20	6	95	118	40	279	1.737	16,06

Vir: SURS, Popis kmetijskih gospodarstev v letu 2000 in 2010

Iz podatkov je razvidno, da je na narodnostno mešanem območju visok delež zemljišč v zaraščanju in neobdelanih zemljišč.

V tabeli 9 so prikazane osnovne značilnosti kmetijske proizvodnje v posameznih analiziranih občinah in skupaj za Pomurje po popisih kmetijskih gospodarstev v letu 2000 in 2010.

Tabela 9: Število KMG, skupni PDM, kmetijska zemljišča v uporabi in število GVŽ po občinah in skupaj za Pomurje iz popisov kmetijskih gospodarstev v letu 2000 in 2010.

	DOBROVNIK	HODOŠ	LENDAVA	MORAVSKE TOPLICE	ŠALOVCI	OBČINE SKUPAJ	POMURJE SKUPAJ	Delež občin v Pomurju
Popis kmetijstva 2000								
Število KMG	163	63	758	951	365	2.300	11.810	19,48
Skupne polnovredne delovne moči PDM	164	88	660	1.185	534	2.631	14.249	18,46
Kmetijska zemljišča v uporabi (ha)	651	476	5.551	7.078	2.087	15.843	66.236	23,92
Število glav velike živine (GVŽ)	263	375	1.133	4.132	1.346	7.249	59.843	12,11
Popis kmetijstva 2010								
Število KMG	107	43	496	735	306	1.687	8.890	18,98
Skupne polnovredne delovne moči PDM	96	35	355	716	247	1.449	8.186	17,70
Kmetijska zemljišča v uporabi (ha)	545	487	5.644	5.577	2.025	14.278	64.076	22,28
Število glav velike živine (GVŽ)	160	297	693	3.312	824	5.286	43.933	12,03

Vir: SURS, Popis kmetijskih gospodarstev v letu 2000 in 2010

V primerjavi podatkov med dvema popisoma (2000 in 2010) ugotavljamo, da se je v vseh prikazanih lastnostih obseg zmanjšal po posameznih občinah in tudi za celotno Pomurje. Največje zmanjšanje je vidno pri polnovrednih delovnih močeh (PDM) na kmetijo, kjer je to zmanjšanje od 40 do 60%. Zelo močno je tudi zmanjšanje živinorejske proizvodnje v obliki glav velike živine (GVŽ), ki se je zmanjšalo za 20 do 40 %. Pomembno se je zmanjšalo tudi število kmetijskih gospodarstev, in sicer 25 do 35 % odvisno od občine. Tak trend zmanjševanja števila kmetij se nadaljuje tudi naprej. Najmanj se je zmanjšal obseg kmetijskih zemljišč v uporabi, ki se je zmanjšal v povprečju petih občinah in v celotnem Pomurju za 10 %. V občinah Lendava in Hodoš je zaznati rahlo povečanje.

Na podlagi primerjave podatkov analiziranega območja petih občin in podatkov za celotno Pomurje ugotavljamo, da imajo občine skupaj okrog 22 % kmetijskih zemljišč v uporabi, 19 % kmetijskih gospodarstev, 18 % PDM in le 12 % obsega živali v GVŽ. Iz tega izhaja, da je v analiziranih občinah slabše zastopana živinorejska proizvodnja v primerjavi s celotno živinorejsko proizvodnjo v Pomurju.

Struktura kmetijskih gospodarstev

Število kmetijskih gospodarstev ima stalen trend padanja. V letu 2020 je bilo aktivnih kmetij v analiziranih občinah 1.124, kar predstavlja nekaj manj kot 18 % pomurskih kmetij. Največ aktivnih kmetijskih gospodarstev je v občini Moravske Toplice, sledi občina Lendava, Šalovci, Dobrovnik in Hodoš. V občini Hodoš je samo še 35 aktivnih kmetov.

Skupna površina kmetijskih površin v uporabi znaša skupaj v petih občinah 14.290 ha, kar predstavlja 22,47 % pomurskih površin. Največji obseg skupnih površin je v občini Lendava 5.929 ha, kar ni direktno primerljivo s popisom kmetijstva v letih 2000 in 2010, iz katerih je bilo razvidno, da ima največ kmetijskih površin v uporabi občina Moravske Toplice. V občini Moravske Toplice kmetije obdelujejo 5.585 ha. Tako spremembo lahko razlagamo s tem, da imajo nekatere kmetije sedež v občini Lendava in še dodatno obdelujejo kmetijske površine v drugih občinah. V občini Šalovci kmetijska gospodarstva obdelujejo 1.756 ha, v občini Dobrovnik in Hodoš pa okrog 500 ha.

Povprečna velikost kmetijskih gospodarstev zelo niha med občinami. Največ zemlje obdelujejo kmetijska gospodarstva v občini Lendava 18,7 ha, sledi občina Hodoš s 13,79 ha, občina Moravske Toplice s 12,06 ha, občina Šalovci s 7,6 ha in občina Dobrovnik s 6,89 ha. Število GERK-ov na kmetijo in povprečna velikost GERK-a na kmetijah kaže na razdrobljenost parcel, katere obdelujejo kmetije. Povprečna velikost GERK-a oz. obdelovalne parcele je v Pomurju in tudi povprečje petih občin 0,7 ha. Največjo velikost GERK-ov ima občina Lendava 1 ha, občina Hodoš ima 0,7 ha, občina Moravske Toplice 0,6 ha, občina Šalovci in občina Dobrovnik pa imata najmanjšo velikost okrog 0,5 ha. Podatek za občino Lendava, pri povprečni velikosti gospodarstva in pri povprečni velikosti parcel ne odraža dejanskega stanja, ker je v izračun vključeno podjetje, ki obdeluje več kot 2.000 ha kmetijskih površin in ima dosti večje obdelovalne parcele kot ostala kmetijska gospodarstva. Če v izračunu povprečnih vrednosti izločimo to kmetijsko gospodarstvo, dobimo popolnoma druge povprečne vrednosti. Potem je povprečna velikost kmetijskega gospodarstva v občini Lendava 11 ha in povprečna velikost parcel 0,6 ha.

Tabela 10: Velikostna struktura KMG po občinah in primerjava s Pomurjem

	DOBOVNIK	HODOŠ	LENDAVA	MORAVSKE TOPLICE	ŠALOVCI	OBČINE SKUPAJ	POMURJE SKUPAJ	Delež občin v Pomurju
Število KMG	78	35	317	463	231	1.124	6.292	17,86
Skupna površina KMG (ha)	537	483	5.929	5.585	1.756	14.290	63.584	22,47
Število GERK-ov	1.104	683	5.877	9.285	3.409	20.358	90.263	22,55
Povprečna velikost KMG (ha)	6,89	13,79	18,70	12,06	7,60	12,71	10,11	
Povprečno število GERK-ov na KMG	14,15	19,51	18,54	20,05	14,76	18,11	14,35	
Povprečna velikost GERK-a (ha)	0,49	0,71	1,01	0,60	0,52	0,70	0,70	

Vir: ARSKTRP, Podatki iz zbirnih vlog za leto 2020

Vključenost kmetijskih gospodarstev v ukrepe Programa razvoja podeželja

V tabeli 11 in sliki 3 prikazujemo, v kakšnem obsegu so vključene kmetije v nekatere ukrepe kmetijske politike v okviru Programa razvoja podeželja. V ekološko proizvodnjo je vključenih 45 kmetij v analiziranih občinah in obdelujejo 606 ha kmetijskih površin pod pogoji ekološke proizvodnje. V teh občinah je 25 % vseh ekoloških kmetij v Pomurju. Podoben delež je tudi

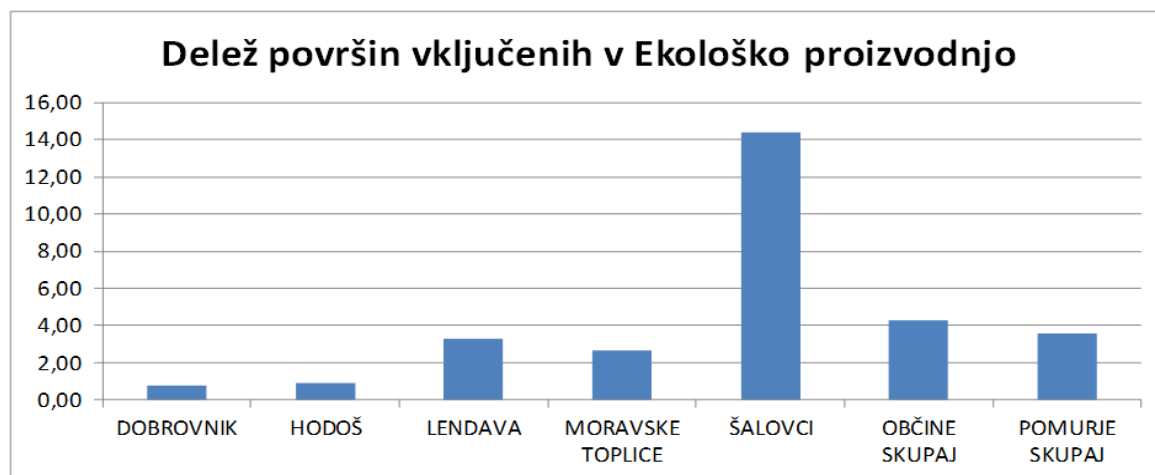
pri kmetijskih površinah vključenih v ekološko proizvodnjo. Največji delež kmetijskih površin je vključenih v ekološko proizvodnjo v občini Šalovci. Zelo mali delež površin pa je vključenih v EK ukrepe v občini Dobrovnik in Hodoš.

Tabela 11: Vključenost KMG v ekološko proizvodnjo, ukrepe KOPOP, območja OMD in vključenost v plačila za mlade kmete po občinah in skupno za Pomurje

	DOBROVNIK	HODOŠ	LENDAVA	MORAVSKE TOPLICE	ŠALOVCI	OBČINE SKUPAJ	POMURJE SKUPAJ	Delež občin v Pomurju
Število KMG v EK*	2	1	15	16	11	45	180	25,00
Skupna površina v EK (ha)	4,0	4,3	196,3	149,6	252,4	606,5	2.284	26,56
Število KMG v KOPOP**	11	7	75	135	44	272,0	1.716	15,85
Skupna površina v KOPOP (ha)	244	224	4.156	3.342	620	8.586	38.378	22,37
Število KMG v OMD	0	37	2	317	251	607	3.169	19,15
Skupna površina v OMD (ha)	0	487	5	2.757	1.864	5.112	22.944	22,28
Plačilo za mlade kmete (število KMG)	6	0	28	25	3	62	331	18,73
*dodani še KMG, ki imajo samo EK čebele								
**dodani še KMG, ki imajo samo PAS ali mejice, brez drugih površin v KOPOP								

Vir: ARSKTRP, Podatki iz zbirnih vlog za leto 2020

Slika 4: Delež površin vključenih v ekološko proizvodnjo po občinah in skupno za Pomurje.

Vir: ARSKTRP, Podatki iz zbirnih vlog za leto 2020

V analiziranih občinah je v ukrepe KOPOP vključenih 272 kmetij, kar znaša 16 % pomurskih kmetij in 8.586 ha kmetijskih površin, kar znaša 22 % pomurskih kmetijskih površin. V območja z omejenimi dejavniki so vključena kmetijska gospodarstva, ki so locirana na teh območjih. Tako imajo občine, ki so locirane na gričevnatih območjih kmetije vključene v OMD območja, občine ki se nahajajo v ravninskem delu pa kmetije niso vključene v OMD

območja. V tabeli so tudi prikazani podatki o številu kmetij, ki uveljavljajo višjo subvencijo zaradi statusa mladega kmeta.

Raba kmetijskih zemljišč

V tabeli 12 in sliki 4 je prikazana raba kmetijskih zemljišč v petih občinah in skupno za Pomurje. Na območju petih občin je glavna njivska raba zemljišč v obsegu 12.256 ha, kar znaša 23 % pomurskih njivskih površin. Po velikosti sledijo trajni travniki v obsegu 1.685 ha, kar znaša 22% pomurskih trajnih travnikov. Sledeča skupina so sadovnjaki (intenzivni in ekstenzivni), ki se nahajajo na 165 ha in vinogradi na 142 ha. Vinogradi predstavljajo v pomurski proizvodnji le 11 %. Med občinami ima Lendava največji delež njivskih površin, najmanjši pa občina Šalovci. Obratno pa je potem največji delež travnikov v občini Šalovci. Največji delež vinogradov je v občini Dobrovnik, intenzivnih sadovnjakov pa v občini Moravske Toplice.

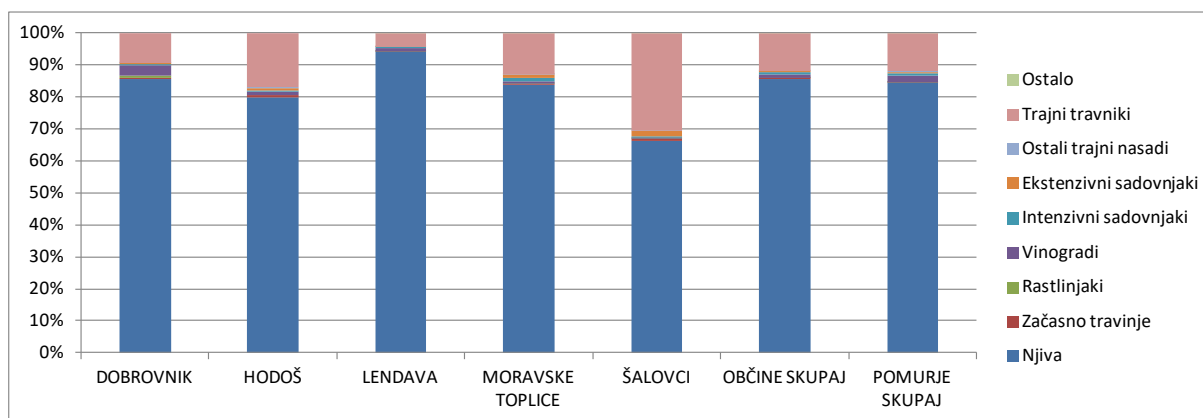
Tabela 12: Raba kmetijskih zemljišč po občinah in skupno za Pomurje (v ha)

Vrsta rabe	DOBOVNIK	HODOŠ	LENDAVA	MORAVSKE TOPLICE	ŠALOVCI	OBČINE SKUPAJ	POMURJE SKUPAJ	Delež občin v Pomurju
Njiva	453,70	391,07	5.454,60	4.722,03	1.235,27	12.256,67	53.507,03	22,91
Začasno travinje	2,22	3,63	12,58	11,33	13,83	43,59	193,66	22,51
Rastlinjaki	4,08	0,00	0,20	0,41	0,18	4,87	14,55	33,47
Vinogradi	15,68	5,44	65,58	48,93	6,09	141,72	1.323,06	10,71
Intenzivni sadovnjaki	2,81	1,55	10,22	57,60	10,74	82,92	339,41	24,43
Ekstenzivni sadovnjaki	0,87	3,55	3,10	46,45	28,56	82,53	397,23	20,78
Ostali trajni nasadi	0,15	0,72	0,13	4,03	2,27	7,30	44,71	16,33
Trajni travniki	50,81	83,66	244,33	736,67	569,80	1.685,27	7.633,71	22,08
Ostalo	0,00	0,00	14,58	1,70	1,44	17,72	52,42	33,80
Skupna površina	530,32	489,62	5.805,32	5.629,15	1.868,18	14.322,59	63.505,78	22,55

Vir: ARSKTRP, Podatki iz zbirnih vlog za leto 2020

V analiziranih občinah je med trajnimi nasadi najbolj zastopana vinska trta, ki jo imajo zasajeno na 455 kmetijskih gospodarstvih v skupnem obsegu 142 ha. V primerjavi s celotnim Pomurjem ja v analiziranih občinah 30 % vinogradniških kmetij, po skupni površini pa le 11 % vinogradov. To pomeni da je na tem območju zelo razdrobljena vinogradniška proizvodnja. Povprečna velikost vinograda na kmetijo je 0,31 ha. Ob tem pa moramo razumeti, da so tu prikazane samo kmetije, ki oddajajo zbirno vlogo. Pri vinogradih pa je posebnost, da niso vsi vinogradi zajeti v tem podatku. Dejanska velikostna struktura vinogradov je še slabša. Največ vinogradov je v občini Lendava, sledijo Moravske Toplice, Dobrovnik, Šalovci in Hodoš. Najslabša velikostna struktura vinogradov je v Šalovcih 0,20 ha na kmetijo in Moravskih Toplicah 0,25 ha na kmetijo.

Slika 5: Struktura rabe kmetijskih zemljišč po občinah in skupno za Pomurje

Vir: ARSKTRP, Podatki iz zbirnih vlog za leto 2020

Iz podatkov o poljščinah je razvidno, da v njivskem kolobarju prevladujeta pšenica in koruza, ki v kolobarju zavzemata od 23 do 34 %, odvisno od občine. Po obsegu sledijo v kolobarju še ječmen od 6 do 14 %, tritikala od 3 do 14 % in oljna ogrščica od 0 do 10 %. Oljne buče in oves sta zastopana od 1 do 5 %, ostale poljščine pa so zastopane v manjšem obsegu.

Povzetek stanja

Značilnosti Pomurja v Slovenskem prostoru se odražajo tudi v območju, v katerem živijo prebivalci Madžarske narodne skupnosti. Območje bivanja madžarske narodne skupnosti se nahaja ob državni meji z Madžarsko, ki ima geografske značilnosti ravninskega sveta in tudi gričevnatega sveta. Občini Lendava in Dobrovnik sta tipični ravninski občini z velikim deležem kmetijskih zemljišč v uporabi in malim deležem gozda. Na drugi strani pa so občine Moravske toplice, Hodoš in Šalovci, ki so bolj gričevnate in imajo tudi večji delež gozda v strukturi zemljišč. Struktura zemljišč za vse občine skupaj pa je podobna, kot za celotno Pomurje.

Število kmetijskih gospodarstev ima stalen trend padanja. V letu 2020 je bilo aktivnih kmetij v analiziranih občinah 1.124, kar predstavlja nekaj manj kot 18 % pomurskih kmetij. Skupna površina kmetijskih površin v uporabi je v analiziranih občinah 14.290 ha, kar predstavlja 22,47 % pomurskih kmetijskih površin v uporabi. Povprečna velikost kmetijskih gospodarstev je različna med občinami, kot celota pa je podobna kot za celotno Pomurje, kjer se giblje okrog 10 ha. Podobno je tudi pri povprečni velikosti GERK-ov, ki se gibljejo povprečno v občinah in za celotno Pomurje okrog 0,7 ha.

Na območju analiziranih občin je 12.256 ha njiv, 1.685 ha trajnih travnikov, 165 ha sadovnjakov in 142 ha vinogradov. Njiv, trajnih travnikov in sadovnjakov je v analiziranih občinah okrog 23 % pomurskih površin, vinogradi pa predstavljajo v pomurski proizvodnji le 11 %. Velikostna struktura vinogradov je slaba. Po zbirnih vlogah je povprečna velikost vinograda 0,3 hektarja kar pomeni, da je dejansko še manjša.

V njivskem kolobarju prevladujeta pšenica in koruza, ki sta zastopani vsaka s 30 % deležem. Sledi ječmen z 10 % deležem in ostala žita s 9 % deležem. V kolobarju je še 9 % oljnic in 5 % metuljnic. Kljub razpoložljivi geotermalni energiji, je rastlinjakov vsega 4,87 hektarja. V ukrepe KOPOP je vključenih 272 kmetij (16 % pomurskih kmetij) z 8.586 ha kmetijskih površin, kar znaša 22 % pomurskih kmetijskih površin (pretežno na gričevnatem delu). V ekološko proizvodnjo je vključenih 45 kmetij, ki obdelujejo 606 ha kmetijskih površin pod pogoji ekološke proizvodnje.

Živinorejska proizvodnja je v analiziranih občinah slabo zastopana. Govedo predstavlja 14 % pomurske govedoreje. Na celotnem območju redijo 1.384 krav ostalo pa je govedo za pitanje ali pa za obnovo črede krav. Prašičerejska proizvodnja v analiziranih občinah predstavlja le 5 % pomurske proizvodnje prašičev. V celotnem območju redijo le 289 plemenskih svinj.

Kljub razvitosti turizma je relativno malo turističnih kmetij. Skromna je ponudba nočitvenih zmogljivosti na kmetijah. Delno lahko to pripišemo konkurenci v nočitvenih zmogljivostih termalnih kopališč, kar se po drugi strani lahko obravnava, kot neizkoriščen potencial. Enako velja za neizkoriščene možnosti vzpostavitve kratkih dobaviteljskih verig za javne zavode in turistične ponudnike.

Na podlagi analize lahko ugotovimo, da so kljub potencialom kmetijstva na programskem območju vidni trendi, ki upravičeno skrbijo madžarsko narodno skupnost. Skrb vzbujajoče je upadanje števila kmetijskih gospodarstev, krčenje obsega njihove dejavnosti, upadanje števila tradicionalnih družinskih kmetijskih gospodarstev, počasno prilagajanje specifikam malih kmetijskih gospodarstev, počasno vključevanje v ekološko proizvodnjo ter upadanje interesa za kmetovanje med mladimi. Na obravnavanem območju je bilo razmeroma malo projektov vezanih na izvajanje Programa razvoja podeželja 2014-2022.

4.2. Razlogi za investicijo

Najpomembnejša naloga PMSNS je ohranitev in razvijanje pomurske madžarske skupnosti, pri čemer je pomembna krepitev gospodarske osnove območja, ohranitev poseljenosti narodnostno mešanega območja, ohranjanje tradicionalne podeželske kulturne krajine ter krepitev kmetijskih dejavnosti in gospodarskih potencialov. Kmetijske dejavnosti so pomemben potencial za sobivanje različnih generacij, krožno gospodarstvo, družinsko podjetništvo in ohranjanje tradicij pomembnih za madžarsko narodnostno skupnost v Sloveniji.

Za zaustavitev ugotovljenih negativnih trendov na področju kmetijstva na narodnostno mešanem območju v Pomurju, želi PMSNS izvajati aktivnosti v okviru »vzorčne kmetije«, ki

bodo prispevale h krepitvi gospodarske osnove, razvoju kompetenc za sodobno kmetovanje in ohranitvi poseljenosti narodnostno mešanega območja.

Delovanje »vzorčne kmetije« ima za namen nepridobitno podporo razvoju kmetijskih in živilskih dejavnosti na narodnostno mešanem območju v Pomurju, ki bo dostopna vsem z namenom predstavitve primerov dobrih praks, inovativnih pristopov kmetovanja in povezovanja. Na »vzorčni kmetiji« se bodo spodbujale in organizirale razvojne, raziskovalne, izobraževalne in druge nepridobitne dejavnosti s področja kmetijske proizvodnje, ki bodo namenjene spodbujanju razvoja odpornega in konkurenčnega kmetijstva na programskem območju. Prispevale bodo tudi k ohranjanju narodne identitete pripadnikov madžarske narodne skupnosti, predvsem pa bodo pomembne za razvoj kmetijstva na tem območju. Namen aktivnosti v okviru »vzorčne kmetije« je spodbujanje konkurenčnega kmetijstva na programskem območju z organiziranjem tržnic, sejmov, degustacij, dogodkov in razstav v zvezi z ozaveščanjem o kmetijskih proizvodih, kakovostni prehrani, načinih pridelave in predelave, prenosu dobrih praks na področju krožnega gospodarjenja, shemah kakovosti, zmanjšanju količin odpadne hrane, kakovostnega načina prehranjevanja, itd. Namen projekta je tudi, da se vzpostavi enotna spletna platforma s celostno grafično podobo za generično informiranje o kmetijskih proizvodih iz programskega območja in o primerih dobrih praks, ki jih izvaja »vzorčna kmetija«.

Cilj je, da »vzorčna kmetija« predstavlja stično točko primerov dobrih praks za področje kmetijstva na tem območju in nudi vse potrebne informacije, znanje, priporočila in druge nepridobitne storitve za spodbujanje razvoja kmetijstva na tem območju.

Kmetijstvo bo kot pomembna gospodarska panoga, razvojni dejavnik in socialni korektor, pripomoglo k ohranjanju poseljenosti narodnostno mešanega območja, izboljšanju ekonomskega položaja prebivalcev, prenosu dobrih praks na to območje in zagotavljanju večje samooskrbe. S programom in investicijo bomo sledili novi razvojni paradigmi EU, ki temelji na zanesljivi oskrbi s hrano, znanju, krožnem gospodarjenju in trajnostnem razvoju.

S spodbujanjem razvoja kmetijstva želimo izboljšati dohodkovni položaj kmetov, konkurenčnost kmetijskih gospodarstev in prilagajanje na podnebne spremembe. S pridelavo lokalno pridelane hrane želimo posredno vplivati tudi na zdravstven vidik, saj je zdravstveno stanje prebivalstva v Pomurju slabše od povprečja v Republiki Sloveniji. Umrljivost je večja, več je kroničnih in rakastih bolezni. Pomembno je, da se zdrav način uravnoteženega prehranjevanja z lokalnimi proizvodi promovira že v vrtcih in šolah. Takšna promocija pripomore k zavedanju in informiranju o pomenu, ki jih imajo lokalni dobavitelji hrane za razvoj podeželja, lokalno gospodarstvo in okolje. Priložnosti za razvoj kmetijstva na programskem območju so velike, saj se povpraševanje po lokalnih kmetijskih proizvodih s strani javnih zavodov in ponudnikov gostinskih storitev povečuje. Kmetijstvo na programskem območju se srečuje s težavami zaradi staranja prebivalstva, izseljevanja mladih, pomanjkanja podjetniške iniciative, neorganiziranosti pridelovalcev in majhnosti kmetijskih gospodarstev. Za spodbujanja kmetijstva na programskem območju je potrebno vzpostaviti mehanizme primerov dobrih praks, ki bodo delovale poučno in spodbujevalno.

Vzorčna kmetija bo posredno in neposredno imela pozitivne učinke na: povečanje učinkovitosti in konkurenčnosti kmetijskih gospodarstev, izboljšanje informiranosti glede kmetijstva in hrane, ozaveščenosti prebivalstva o vplivu hrane na zdravje ljudi, izboljšanju demografske slike programskega območja, povečanje motivacije za povezovanje, vzpostavljanje lokalnih dobavnih verig, spremembe v odnosu do vinogradništva, sodelovanje z javnimi zavodi in turističnimi organizacijami ter večjo iniciativnost prebivalstva na obravnavanem območju.

Vzorčna kmetija ima širok krog potencialnih obiskovalcev in koristnikov ponudbe. Pretežno bodo to posamezniki in organizacije iz programskega območja, partnerske institucije izven tega območja ter druga strokovna in zainteresirana javnost.

Tabela 13: Potencialni koristniki in obiskovalci vzorčne kmetije

Potencialni koristniki ponudbe in obiskovalci kmetije	Število
KMG na programskem območju	1.124
KMG v KOPOP	272
KMG v EK	45
Mladi kmetje	62
Javni zavodi	10
Šolska mladina	2.500
Predšolska mladina	700
Projekti in programi	4
Potencialni tedenski obiskovalci	50

Vir: Statistični podatki, registri in evidence PMSNS

4.3. Usklajenost z razvojnimi strategijami in politikami

Investicijski projekt Ustanovitev in delovanje »vzorčne kmetije« z namenom spodbujanja kmetijstva na programskem območju je skladen s **Programom spodbujanja gospodarske osnove madžarske nerodne skupnosti 2021-2024** ter s spremembami in dopolnitvami tega Programa (podukrep 4.1. in 4.2. -Sklep Vlade RS št. 09502-1/2020/6, z dne 29.09.2021).

Program je skladen z osnutkom strateškega dela **Regionalnega razvojnega programa regije Pomurje za obdobje 2021–2027, ki opredeljuje vizijo Pomurja: »Zdravo. Pomurje 2030«**. Razvojna vizija regije je podprta s tremi strateškimi razvojnimi cilji: (1) zdravo naravno,

družbeno in gospodarsko okolje, (2) zdrava hrana in vitalno podeželje in (3) zdravo staranje in povezana družba.

Razvojna specializacija predstavlja način osredotočenja in aktiviranja regijskega potenciala, ki omogoča razvojno prestrukturiranje regije v smeri njenih dolgoročnih primerjalnih prednosti. Pomurje vidi razvojno specializacijo v trajnostnih, integriranih in inovativnih rešitvah na področjih, povezanih z zdravjem – od zdravega okolja in zagotavljanja privlačnosti regije za priseljevanje ustvarjalnih in inovativnih mladih do pridelave in predelave zdrave hrane ter omogočanja pogojev in spodbujanja storitev za zdravo staranje. Kmetijstvo je področje, ki zaradi geografskih, zgodovinskih, kadrovskih in kulturnih specifik predstavlja primerjalno prednost Pomurja, v primerjavi z ostalimi regijami v Sloveniji.

Zakonska podlaga je v:

- Zakonu o spodbujanju skladnega regionalnega razvoja (Uradni list RS št.20/11, 57/12 in 46/16)
- Zakonu o samoupravnih narodnih skupnostih (Uradni list RS, št. 65/94 in 71/17 – ZFO-1C).
- Uredbi o enotni metodologiji za pripravo in obravnavo investicijske dokumentacije na področju javnih financ (Uradni list RS 60/2006, 54/2021 in 27/2016).

Državne strategije in politike

Investicijski projekt Ustanovitve in delovanja »vzorčne kmetije« z namenom spodbujanja kmetijstva na programskem območju je skladen s:

- Programom razvoja podeželja 2014-2021 (PRP), ki velja še za prehodno obdobje 2022,
- Predlogom Skupne kmetijske politike 2023-2027 (v javni obravnavi novembra 2021),
- Strategijo za manj izgub in odpadne hrane v verigi preskrbe s hrano: »Spoštujmo hrano, spoštujmo planet« Uradni list RS, št. 45/08 ZKme-01.

5. ANALIZA TRŽNIH MOŽNOSTI

Ustanovitev in delovanje »vzorčne kmetije« ima za namen nepridobitno podporo razvoju kmetijskih in živilskih dejavnosti na narodnostno mešanem območju v Pomurju, ki bo dostopna vsem državljanom Republike Slovenije, z namenom predstavitve primerov dobrih praks, inovativnih pristopov kmetovanja in medsebojnega povezovanja pridelovalcev. Namen je, da »vzorčna kmetija« predstavlja stično točko primerov dobrih praks za področje kmetijstva na tem območju in nudi vse potrebne informacije, znanje, priporočila in druge nepridobitne storitve za spodbujanje razvoja kmetijstva na tem območju.

Investitor PMSNS v primeru te investicije ne more govoriti o tržnih možnostih, ker gre za ustanovitev »vzorčne kmetije«, katere delovanje v času trajanja projekta bo nepridobitno in bo nudilo brezplačno podporo razvoju kmetijske in živilske dejavnosti narodnostno mešanega območja v obliki strokovnega svetovanja, organiziranja izobraževanj, predstavitev dobrih praks in novitet. Cilj je, da »vzorčna kmetija« predstavlja stično točko primerov dobrih praks za področje kmetijstva na tem območju in nudi vse potrebne informacije, znanje, priporočila in druge nepridobitne storitve za spodbujanje razvoja kmetijstva na tem območju.

Zato je potrebno investicijo, ki prinaša v osnovi le družbeno-socialne koristi, razumeti kot neprofitno naložbo v javno dobro, katere prvenstven namen je razvoj kmetijstva, krepitev gospodarske osnove in ohranitev poseljenosti narodnostno mešanega območja.

Lahko pa govorimo tržnih možnosti pridelovalcev, predelovalcev in drugih ponudnikov programskega območja, ki predstavljajo glavno ciljno skupino v izvajanju projekta vzpostavitve vzorčne kmetije kot spodbujevalca razvoja kmetijstva na tem območju. Kot posledica delovanja vzorčne kmetije se tako pridelovalcem z območja madžarske narodne skupnosti ponujajo naslednje tržne priložnosti:

Organizirana prehrana v javnih zavodih

Aktivnosti »vzorčne kmetije« bodo usmerjene tudi v ozaveščanje prebivalstva o pomenu kakovostne prehrane, lokalno pridelane hrane in skrbi za čim manj odpadne hrane. Pomembno je, da se že v vrtcih in šolah promovira kakovostna lokalna hrana. Takšna promocija lahko pripomore k zavedanju, da je lokalna hrana kakovostnejša, bolj zdrava in kako pomembni so lokalni dobavitelji hrane. S tem lahko precej spremenimo odnos lokalnega prebivalstva do kmetijstva, hrane in njenega izvora. Javni zavodi, ki nudijo dnevne obroke hrane so pomembna tržna niša za lokalne pridelovalce hrane. Na to ciljno skupino bo usmerjena promocija lokalno pridelane hrane iz vzorčne kmetije z namenom, da se okrepi sodelovanje z lokalnimi dobavitelji.

Tabela 14: Število vključenih oseb v organizirano prehrano v javnih zavodih :

Vrsta institucije:	Št. oseb./dan	Obrok mali	Obrok srednji	Obrok velik
Šole:				
-Lendava I	676		676	
-Lendava II	85		85	
-Lendava srednja	327		327	
-Genterovci	110		110	
-Dobrovnik	156		156	
-Prosenjakovci	156		156	
Vrtci:				
-Lendava	398	398		
-Dobrovnik	45	45		
Domovi starejših:				
-Lendava	367			367
-Hodoš	112			112
Število obrokov/dan	2.432	443	1.510	479

Vir: Vprašalnik in podatki PMSNS, januar 2021

Prehranska podpora turistični destinaciji

Narodnostno mešano območje je pomembna turistična mikro regija. Moravske Toplice in Lendava sta uvrščeni med nosilne turistične destinacije in nosilce tako imenovanega »Termalnega turizma« (Strategija razvoja turizma, MGRT). V občinah, ki sodijo na narodnostno mešano območje, je cca 2300 nočitvenih zmogljivosti in več kot 550.000 nočitev letno. Gre za veliko tržno nišo za prodajo lokalno pridelane hrane. Takšna dobaviteljska veriga se še ni vzpostavila, ker je ponudba lokalne hrane premalo promovirana in premalo organizirana, zato bodo aktivnosti »vzorčne kmetije« potekale tudi v smeri promocije lokalnih dobaviteljev in skupne blagovne znamke pri turističnih ponudnikih.

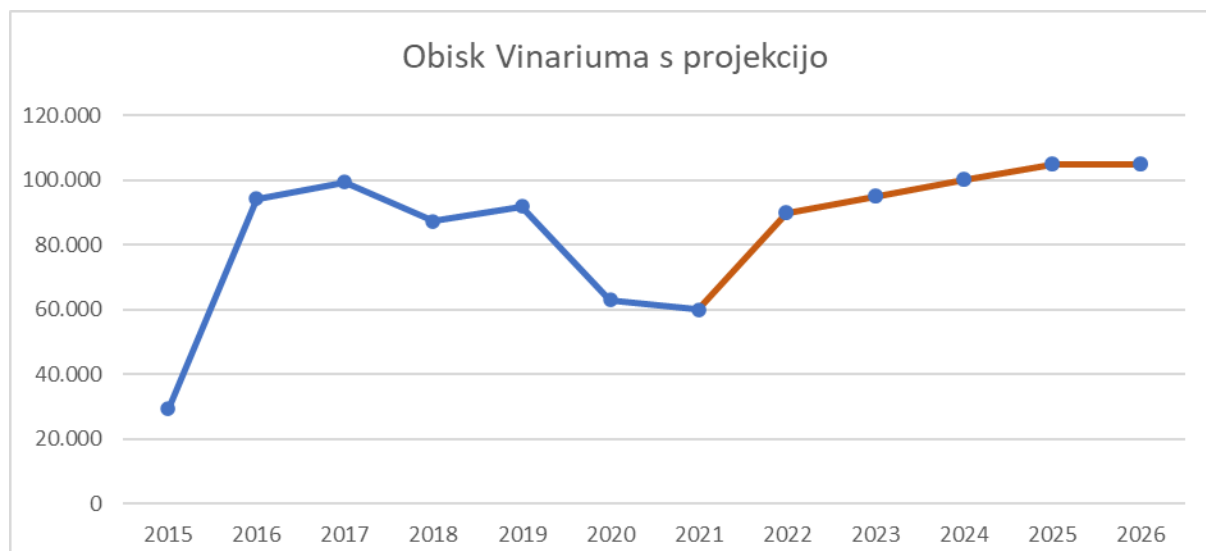
Tabela 15: Nočitvene kapacitete in zasedenost vodilne turistične destinacije:

Hotelske nastanitve:	Hotelske nastanitve	Izven hotelske nastanitve:	Skupna ponudba nočitev:	% zasedenosti:	Letna ocena nočitev:	Letno število gostov:
Moravske toplice	1.400 postelj	250 postelj	1.650 postelj	65%	386.100	155.000
Lendava	550 postelj	100 postelj	650 postelj	72%	168.480	67.392
Skupaj:	1.950 postelj	350 postelj	2.300 postelj		554.580	222.392

Dnevni turisti in kulinarične prireditve

Dvojezično območje ima turistične točke, ki pritegnejo veliko število dnevnih obiskovalcev. Med najbolj obiskane sodita vinsko turistična cesta s stolpom Vinarium v Lendavi ter Bukovniško jezero v Dobrovniku. Obiskovalci turističnih točk so veliki degustatorji ter promotorji lokalne hrane in lokalnih kulinaričnih specialitet. Pri tem so pomembne tudi kulinarične prireditve, kot so: Bogračfest in Kuhanje ribje čorbe v Lendavi ter Dnevi špargljev v Dolgi vasi, ki pritegnejo na tisoče obiskovalcev. Letno je registriranih več kot 100.000 takšnih obiskovalcev. K temu veliko prispeva tudi PMSNS, ki organizira turistične in študijske obiske partnerskih organizacij iz Madžarske, Slovaške, Romunije, Vojvodine in Ukrajine. Kulinarika postaja pomemben dejavnik turistične ponudbe, promotor območja in priložnost za lokalne pridelovalce hrane.

Slika 6: Število dnevnih obiskovalcev stolpa Vinarium s projekcijami:

Vir: Razvojni program mikro regije, 2021

Turisti in dnevni obiskovalci marketinško uspešnih lokacij so lahko dobri promotorji lokalno pridelane hrane, ponudnikov in celotnega programskega območja. **Promocijske dejavnosti bodo v veliki meri usmerjene na to ciljno skupino, izobraževalne in motivacijske pa na pridelovalce, ki sedaj še ne sledijo povpraševanju.**

Obravnavana investicija v programe in aktivnosti v okviru delovanja »vzorčne kmetije« ima za namen nepridobitno podporo razvoju kmetijskih in živilskih dejavnosti na narodnostno mešanem območju v Pomurju, ki bo dostopna vsem državljanom Republike Slovenije in drugim obiskovalcem, z namenom predstavitve primerov dobrih praks, inovativnih pristopov kmetovanja in povezovanja, itd. V času izvajanja projekta v okviru delovanja »vzorčne kmetije« ne načrtujemo tržne dejavnosti, po končani investiciji pa načrtujemo da bo »vzorčna kmetija« dosegala določene prihodke. Ti prihodki so:

- Izvajanje prenosa znanja in informiranja
- Organizacija proizvodnje, predelave in prodaje proizvodov
- Organizacija dogodkov
- Najem prostorov za dogodke, najem opreme za informativne dogodke in drugo.

V tabeli 16 prikazujemo prihodke »vzorčne kmetije« po zaključku investicije.

Tabela 16: Prihodki »vzorčne kmetije« po zaključku investicije

Vrsta prihodka	Leto (EUR)			
	2025	2026	2027	2028 in naprej

Izvajanje prenosa znanja in informiranja	17.800	17.800	17.800	17.800
Organizacija proizvodnje, predelave in prodaje	12.000	12.000	12.000	12.000
Organizacija dogodkov	13.500	16.000	18.500	21.000
Najemnine in drugi prihodki	19.000	20.000	21.000	22.000
SKUPAJ	62.300	65.800	69.300	72.800

6. TEHNIČNO – TEHNOLOŠKI DEL

6.1. Izhodišče za investicijo in strokovne podlage

Z analizo možnih variant smo dokazali, da je za doseganje zastavljenih ciljev najprimernejša varianta izvedbe investicije z vlaganji na več lokacijah z mrežnim organiziranjem dejavnosti. Kljub višjim fiksnim stroškom, bodo s to varianto doseženi največji učinki.

Strokovne podlage

- Spremembe in dopolnitve Programa spodbujanja gospodarske osnove madžarske narodne skupnosti 2021-2024 (Vlada RS, september 2021)
- Strokovne podlage ter predlog izvajanja podukrepov 4.1 in 4.2 Programa spodbujanja gospodarske osnove narodne skupnosti v obdobju 2021-2024, Damjan Jerič (KGZS-Zavod MS, 2021)

- Informacijska in strokovna podpora Kmetijsko gozdarskega zavoda Murska Sobota
- Druge strokovne podlage za pripravo investicijske dokumentacije »vzorčna kmetija-podukrep 4.2« (informativne ponudbe, kalkulacije, primerjalne analize, strokovni nasveti)

Načrtovana investicija vključuje naslednja investicijska vlaganja:

- Vlaganja v prenos znanja in informiranje
- Vlaganja v razvojno demonstracijske aktivnosti
- Vlaganja v organizacijo dogodkov
- Vlaganja v razvoj in vzpostavitev celostne grafične podobe
- Vlaganja v razvoj spletne platforme
- Zaposlitev delovne sile

Slika 7: Aktivnosti, ki se bodo odvijale v okviru »vzorčne kmetije«

Vir: Damjan Jerič, november 2021

6.2. Prenos znanja in informiranje

V okviru »vzorčne kmetije« se bodo izvajale različne oblike prenosa znanja in informiranja s področja osnovne kmetijske proizvodnje, predelave kmetijskih proizvodov, organiziranosti, podjetništva in trženja. Posamezni deli vzorčne kmetije in vzorčni nasadi bodo v pomoč pri izvajanju usposabljanj.

V začetku leta 2022 se bodo izvedle animacijske delavnice za kmetijska gospodarstva na območju, kjer živi madžarska narodna skupnost. Vabljenje bo potekalo po različnih komunikacijskih kanalih, tako da se bo zajelo čim več prebivalcev, ki se ukvarjajo s kmetijsko proizvodnjo. V okviru animacijskih delavnic se želi informirati kmetijska gospodarstva o aktivnostih v okviru delovanja »vzorčne kmetije« ter jih s tem animirati za sodelovanje v okviru delovanja vzorčne kmetije. V okviru animacijskih delavnic se bodo izvedle ankete, s katerimi želimo dobiti informacije o željah kmetij o usposabljanju, organizaciji skupne proizvodnje, sodelovanja pri skupni promociji in trženju ter želja po sodelovanju v okviru delovanja projekta »vzorčna kmetija«. Na osnovi informacij iz animacijskih delavnic se bo oblikovala baza kmetij, ki bo pozneje služila za izvajanje nadaljnjih aktivnosti v okviru projekta. Ta baza se bo dopolnjevala celotno obdobje izvajanja projekta.

Na osnovi ugotovitev iz animacijskih delavnic in strateških usmeritev projekta se bo oblikoval program informiranja in prenosa znanja v času izvajanja projekta. V okviru projekta smo si zastavili sledeče strateške usmeritve razvoja kmetijstva na programskem območju:

- Vzgoja, predelava in prodaja špargljev
- Proizvodnja in prodaja jedilnega grozdja
- Proizvodnja in prodaja vina
- Razvoj reje konj
- Reja tradicionalnih pasem živali v tem območju (Mangalica, Podolsko govedo, ...)
- Vključevanje kmetijskih proizvajalcev v sheme kakovosti
- Dodelava in predelava kmetijskih proizvodov
- Podjetništvo in ekonomika proizvodnje
- Trženje kmetijskih proizvodov

Sistem prenosa znanja in informiranja bo potekal v različnih oblikah: klasična predavanja, delavnice, krožki, delo na praktičnih primerih, individualna svetovanja, ogledi primerov dobrih praks, študijska potovanja, ...

Na osnovi ugotovljenega interesa v okviru animacijskih delavnic in interesa med kmetijami se bodo oblikovale določene ciljne skupine kmetij, v okviru katerih se bodo izvajala različna informiranja in prenosi znanja. Sistem prenosov znanja in informiranja znotraj posameznih ciljnih skupin se bo izvajal tudi v obliki krožkov. To pomeni, da se bodo posamezne ciljne skupine dobivale 3-5 krat na leto in strokovno reševale njihove probleme.

Posamezni prenosi znanja in informiranja bodo organizirali zaposleni v okviru projekta, strokovno pa jim bodo pomagali zunanji strokovnjaki.

Predvidene aktivnosti in stroški:

- Izvedba animacijskih delavnic , vsaj 8 delavnic (20.000 €)
- Delovanje krožkov, vsaj 3 krožki (20.000 €)
- Specializirana predavanja, delavnice, 20 dogodkov (35.000 €)
- Ogledi primerov dobrih praks, (vsaj 4 udeleženci) (40.000 €)
 - 6 enodnevnih ogledov
 - 6 večdnevni ogledov
- Študijska potovanja, (vsaj 20 udeležencev) (88.598 €)
 - 3 enodnevni ogledi dobrih praks na območju delovanja projekta,

- 3 enodnevna potovanja
- 3 večdnevna potovanja
- Individualna usposabljanja (15.000 €)
 - 30 izobraževanj

6.3. Razvojno demonstracijske aktivnosti

V okviru »vzorčne kmetije« se bodo tudi izvajale razvojno demonstracijske aktivnosti, katerih naloga je pomagati kmetijam in javnim zavodom pri reševanju njihovih problemov v proizvodnji in tudi predelavi kmetijskih proizvodov. Za posamezne razvojne izzive se bo ustvarila razvojna skupina, ki bo sestavljena iz zaposlenih v okviru projekta in zunanjih izvajalcev. Te razvojne skupine bodo tudi sodelovale z drugimi razvojnimi skupinami v regiji in tudi širše. V te razvojne skupine se bodo vključevali tudi študenti iz projektnega območja. V okviru razvojno demonstracijskih aktivnosti se bodo lotevali sledečih področij oziroma vsebin:

- razvoj novih proizvodov in izdelkov,
- testiranje različnih tehnologij,
- povezovanje z drugimi razvojnimi inštitucijami v regiji in drugje,
- pomoč pri razvijanju individualnih blagovnih znamk, kot primeri dobrih praks,
- pomoč pri vključevanju proizvajalcev v sheme kakovosti,
- uvajanje sistema krožnega gospodarstva.

Aktivnosti se bodo izvajale predvsem na lokaciji v Banuti in v Informacijsko razvojnem središču. Za delovanje razvojno demonstracijskih aktivnosti načrtujemo 90.000€ za zunanje izvajalce in ostale stroške, ki bodo nastali pri delovanju skupin.

6.4. Organizacija dogodkov

Ena od aktivnosti projekta vzpostavitev »vzorčne kmetije« je tudi organizacija različnih dogodkov. Predstavitev na dogodkih bo rezultat aktivnostih celotnega projekta. Na dogodkih se bo predstavljala vzorčna kmetija s svojimi aktivnostmi in kmetijska gospodarstva z namenom predstavitve vzorčne kmetije in spodbujanja kmetijstva v okviru projektnega območja. Za posamezne dogodke bomo na osnovi javnih pozivov organizirali kmetijska gospodarstva in javne zavode, da se bodo predstavila na dogodkih s svojo ponudbo pridelkov in izdelkov. Za dogodke bomo izvajali tudi komunikacijo, po različnih komunikacijskih poteh, s potencialnimi obiskovalci v okviru dogodkov. V okviru projekta načrtujemo izvesti 50

različnih dogodkov. Del teh dogodkov bo vezanih na obstoječe dogodke, ki se že tradicionalno izvajajo na projektnem območju. Del teh dogodkov pa bomo organizirali na novo. Na dogodkih želimo povezati ponudbo pridelkov in izdelkov s kmetij, z lokalno kulinariko, tradicionalnimi običaji in kulturnimi prispevki. V okviru teh aktivnosti želimo tudi spodbuditi kmetije, da same organizirajo manjše dogodke na katere vabijo lokalne goste in tudi turiste. Tako bodo predstavile svojo kmetijo in tudi celotne aktivnosti znotraj delovanja »vzorčne kmetije«. Take male predstavitevne dogodke pa bomo povezali v skupno predstavitev kot »dan odprtih vrat«, in ga predstavili kot celota. Kot skupni dogodek želimo vsako leto organizirati tudi izbor naj mladega kmeta in kmetije iz programskega območja. Zmagovalci v izboru bodo dobili nagrado v naravi, vredno največ do 1.000 €.

V okviru delovanja »vzorčne kmetije« se bo v letu 2022 in v letu 2023 pripravil javni poziv za zbiranje ponudb za izvedbo različnih predstavitevnih dogodkov oziroma aktivnosti, ki bodo namenjeni za predstavitev delovanja »vzorčne kmetije« in kmetijstva iz projektnega območja. V okviru tega javnega poziva želimo spodbuditi kmetijska gospodarstva, kmetije in javne zavode k povezovanju in predstavitvi ciljev iz tega projekta. Na osnovi vsakega javnega poziva bomo izbrali 10 najboljših idej in jim omogočili izvedbo dogodka s pomočjo nagrad in kritja stroškov organizacije dogodkov.

Del predstavitev bomo izvajali z udeležbo na različnih sejnih v Sloveniji in tudi v tujini. V okviru predstavitve na posameznem sejmu se bo postavil predstavitevni prostor na katerem se bo predstavila »vzorčna kmetija« in različni proizvajalci iz programskega območja. Udeležili se bomo 8 sejmov.

Za potrebe predstavitve na dogodkih načrtujemo pripravo predstavitevne gradiva, ki se bo uporabljalo na različnih dogodkih. Pripravili bomo sledečo predstavitevno gradivo:

- letake, zloženke
- izdelava knjižic z lokalnimi izdelki, kulinariko, recepti, običaji,...
- plakate, roloje, predstavitvene panoje, zastave

Predvideni stroški:

- Organizacija dogodkov, 50 dogodkov (347.651 €),
- Predstavitvene aktivnosti v okviru javnega poziva v letih 2022 in 2023 (100.000€),
- Udeležba na sejnih po Sloveniji in tujini, udeležba na 8 sejnih (60.000 €),
- Priprava predstavitevne gradiva (30.000 €)

6.5. Razvoj in vzpostavitev celostne grafične podobe

Z namenom predstavitve vzorčne kmetije PMSNS in njihovih aktivnosti, prepoznavnosti programskega območja, kjer živi madžarska narodna skupnost se bo vzpostavila skupna

celostna podoba »vzorčne kmetije« in dogodkov, ki se bodo izvajali v okviru vzorčne kmetije. V okviru projekta bomo pripravili koncept uporabe celostne grafične podobe, promocijski material in izvedli osnovno komunikacijo v medijih.

Predvideni stroški:

- 40.000 € izdelava in koncept uporabe celostne grafične podobe (2022),
- 30.000 € osnovna komunikacija v medijih (2022-2024).

6.6. Spletna platforma (vzpostavitev informacijske podpore)

V okviru delovanja »vzorčne kmetije« se bo vzpostavila spletna platforma, ki bo služila aktivni podpori pri delovanju in aktivnostih celotne vzorčne kmetije. Na spletni platformi se bodo izvajale različne aktivnosti:

- informiranje o dejavnosti in predstavitev »vzorčne kmetije«,
- predstavitev primerov dobre prakse in celotne kmetijske proizvodnje v programskem območju,
- informiranje o izobraževalnih aktivnostih, postavitev knjižnice znanja,
- povezave na druge strokovne informacije.

Predvideni stroški:

- 40.000 € postavitev platforme (2022)
- 10.000 € vzdrževanje in nadgradnja (2023, 2024)

6.7. Zaposlitev delovne sile za izvajanje aktivnosti znotraj podukrepa 4.2

Za potrebe izvajanja aktivnosti v okviru podukrepa 4.2 se bo zaposlilo 4,5 oseb. Od tega bosta dva zaposlena s 7 stopnjo izobrazbe in 2,5 osebe s 5 stopnjo izobrazbe. Enako število zaposlenih načrtujemo tudi po zaključku izvedbe tega projekta.

Zaposleni bodo imeli nalogo izvajanja aktivnosti, ki so predvidene v okviru tega projekta. Za določene aktivnosti, ki jih ne bodo uspeli narediti zaposleni v okviru projekta, se bodo najeli zunanje izvajalce. Stroški le-teh so predvideni v okviru stroškov izvedbe posameznih aktivnosti.

7. ANALIZA ZAPOSLENIH

Varianta »brez investicije«

V primeru, da se predmetna investicija v aktivnosti, ki se bodo odvijale v okviru »vzorčne kmetije«, ne izvede, investitor ne bo zaposlil novih oseb. Varianta »brez investicije« tako tudi ne pripomore k rešitvi problematike brezposelnosti na tem območju, saj ne predvideva novih zaposlitev.

Varianta »z investicijo«

V primeru investicije bo prijavitelj projekta za uspešno izvedbo vseh predvidenih dejavnosti za čas izvajanja projekta zaposlil 4,5 osebe. Od tega bosta dva zaposlena s VII. stopnjo izobrazbe in 2,5 osebe s V. stopnjo izobrazbe. Enako število zaposlenih načrtujemo tudi po zaključku izvedbe tega projekta.

Zaposleni bodo imeli nalogo izvajanja aktivnosti, ki so predvidene v okviru tega projekta. Za določene aktivnosti, ki jih ne bodo uspeli narediti zaposleni v okviru projekta, se bodo najeli zunanji sodelavci. Stroški le teh so predvideni v okviru stroškov izvedbe posameznih aktivnosti.

Tabela 17: Načrt zaposlovanja v okviru

Število	Področje dela	Smer izobrazbe	Stopnja izobrazbe
1 oseba	Predstavitve, komunikacija, koordinacija dogodkov	Novinarstvo, ekonomija,...	7
1 oseba	Organizacija dogodkov in predstavitev	Ekonomija, ...	7
2 osebi	Pomoč pri izvedbi predstavitvenih dogodkov	Gimnazija, Živilska tehnologija, ekonomija,...	5
½ osebe	Vzdrževanje informacijskih sistemov in platforme	Informatika, ...	5

V spodnji tabeli so prikazani stroški zaposlitve delavcev v času trajanja projekta. Stroški zaposlenih v obdobju trajanja projekta bodo znašali 333.750 €. Stroške smo ocenili na osnovi povprečnih plač v javnem sektorju za predvideno stopnjo izobrazbe.

Tabela 18: Predvideni stroški zaposlenih oseb po letih in predvideni čas zaposlitve

Število	Leto 2022 (€)	Leto 2023 (€)	Leto 2024 (€)	Skupaj (€)	Predvideni čas zaposlitve
1 oseba	30.000	40.000	40.000	110.000	apr 2022

1 oseba	26.250	35.000	35.000	96.250	apr 2022
2 osebi	20.000	40.000	40.000	100.000	junij 2022
½ osebe	7.500	10.000	10.000	27.500	apr 2022
SKUPAJ	83.750	125.000	125.000	333.750	

Stroške, ki bodo nastali pri delu zaposlenih (pisarniški material, informacijska tehnika, ...) načrtujemo v okviru podukrepa 4.1.

Za potrebe dela zaposlenih na projektu načrtujemo tudi stroške najema prostorov za pisarne, v katerih bodo zaposleni delali dokler se ne bodo uredili prostori v okviru postavitve »vzorčne kmetije«.

8. OCENA VREDNOSTI PROJEKTA PO STALNIH IN TEKOČIH CENAH

Ocenjena vrednost investicije »Spodbujanje razvoja kmetijstva in kmetijskih proizvodov iz programskega območja v okviru vzorčne kmetije« znaša 1.300.000,00 EUR (z vključenim DDV).

Ocene stroškov investicije so narejene na naslednjih predpostavkah:

Stroške tehnološkega opremljanja so ocenile strokovne službe Kmetijsko gozdarskega zavoda Murska Sobota na podlagi izkušenj in internih informacij.

Pri izračunu investicijske vrednosti po stalnih cenah so upoštevane cene iz oktobra 2021.

Vrednosti stroškov posamezne investicije, razen stroškov dela, vključujejo DDV.

Tabela 19: Vrednost investicije po vrstah stroškov in dinamiki investiranja v stalnih cenah v EUR

Št.	Postavka	2022	2023	2024	Skupaj:
1	Prenos znanja in informiranje				
	Stroški izvedbe animacijskih delavnic	16.393			16.393
	Stroški izvedbe prenosa znanja in informiranja	40.819	44.589	77.377	162.785
	Skupaj 1	57.212	44.589	77.377	179.178
	DDV 22%	12.587	9.810	17.023	39.420
	Skupaj 2 z DDV	69.799	54.399	94.400	218.598
2	Razvojno demonstracijske aktivnosti				
	Stroški izvajanja razvojno demonstracijskih aktivnosti	20.049	27.835	25.886	73.770
	Skupaj 2	20.049	27.835	25.886	73.770
	DDV 22%	4.411	6.124	5.695	16.229
	Skupaj 3 z DDV	24.460	33.959	31.581	89.999
3	Organizacija dogodkov				
	Organizacija dogodkov	57.105	57.428	170.427	284.960
	Predstavitvene aktivnosti v okviru javnih pozivov		25.984	55.984	81.968
	Udeležba na sejnih	8.198	16.393	24.589	49.180
	Priprava predstavitvenega gradiva	10.295	10.295	4.000	24.590
	Skupaj 3	75.598	110.100	255.000	440.698
	DDV 22%	16.632	24.222	56.100	96.954
	Skupaj 4 z DDV	92.230	134.322	311.100	537.652
4	Razvoj in vzpostavitev celostne grafične podobe				
	Izdelava in koncept uporabe celostne grafične podobe	16.393	16.394		32.787

	Osnovna komunikacija v medijih	8.000	8.000	8.590	24.590
	Skupaj 4	24.393	24.394	8.590	57.377
	DDV 22%	5.366	5.367	1.890	12.623
	Skupaj 5 z DDV	29.760	29.761	10.480	70.001
5	Spletna platforma				
	Postavitev platforme	16.394	16.393		32.787
	Vzdrževanje in nadgradnja		2.098	6.098	8.196
	Skupaj 5	16.394	18.491	6.098	40.983
	DDV 22%	3.607	4.068	1.342	9.017
	Skupaj 6 z DDV	20.001	22.559	7.440	50.000
6	Zaposlitev delovne sile				
	Zaposlitev delovne sile	83.750	125.000	125.000	333.750
	Skupaj 6	83.750	125.000	125.000	333.750
	DDV 22%				0
	Skupaj 8 z DDV	83.750	125.000	125.000	333.750
	Skupaj: od 1 do 6	277.396	350.409	497.951	1.125.756
	DDV	42.602	49.591	82.050	174.243
	Skupaj z DDV	320.000	400.000	580.001	1.300.000

Tabela 20: Ocena vseh stroškov projekta po stalnih cenah v EUR

	2022	2023	2024	Skupaj
Vrednost investicije brez DDV (vrste investicije od 1 do 6)	277.396	350.409	497.951	1.125.756
DDV	42.602	49.591	82.050	174.243
Skupaj z DDV	320.000	400.000	580.001	1.300.000

Investicija se bo izvajala po letih znotraj investicijskega cikla 2022-2024, zato smo vrednost investicije preračunali tudi v tekoče cene. Za izračun vrednosti investicije v tekočih cenah smo upoštevali napovedi Urada za makroekonomske analize in razvoj (UMAR), ki v svoji jesenski napovedi gospodarskih gibanj 2021 za leto 2023 napoveduje 1,9 % povprečno inflacijo. Ker podatek o napovedani inflaciji za leto 2024 še ni objavljen, smo za izračun tekočih cen za leto 2024 uporabili enak odstotek povprečne inflacije kot je napovedana za leto 2023, torej 1,9 %.

Leto	Inflacijska stopnja %	Kumulativa
2023	1,9	1,01900
2024	1,9	1,03936

Tabela 21: Vrednost investicije po posameznih vrstah stroškov v tekočih cenah v EUR

Št.	Postavka	2022	2023	2024	Skupaj:
1	Prenos znanja in informiranje				
	Stroški izvedbe animacijskih delavnic	16.393	0	0	16.393
	Stroški izvedbe prenosa znanja in informiranja	40.819	45.436	80.345	166.600
	Skupaj 1	57.212	45.436	80.345	182.993
	DDV 22%	12.587	9.996	17.676	40.259
	Skupaj 2 z DDV	69.799	55.433	98.021	223.253
2	Razvojno demonstracijske aktivnosti				
	Stroški izvajanja razvojno demonstracijskih aktivnosti	20.049	28.364	26.879	75.292
	Skupaj 2	20.049	28.364	26.879	75.292
	DDV 22%	4.411	6.240	5.913	16.564
	Skupaj 3 z DDV	24.460	34.604	32.792	91.856
3	Organizacija dogodkov				
	Organizacija dogodkov	57.105	58.519	176.965	
	Predstavitvene aktivnosti v okviru javnih pozivov	0	26.478	58.132	84.609
	Udeležba na sejnih	8.198	16.704	25.532	50.435
	Priprava predstavitvenega gradiva	10.295	10.491	4.153	24.939
	Skupaj 3	75.598	112.192	264.782	452.572
	DDV 22%	16.632	24.682	58.252	99.566
	Skupaj 4 z DDV	92.230	136.874	323.034	552.138
4	Razvoj in vzpostavitev celostne grafične podobe				
	Izdelava in koncept uporabe celostne grafične podobe	16.393	16.705	0	33.098
	Osnovna komunikacija v medijih	8.000	8.152	8.920	25.072
	Skupaj 4	24.393	24.857	8.920	58.170
	DDV 22%	5.366	5.469	1.963	12.797
	Skupaj 5 z DDV	29.760	30.326	10.882	70.968

5	Spletna platforma				
	Postavitev platforme	16.394	16.704	0	33.098
	Vzdrževanje in nadgradnja	0	2.138	6.332	8.470
	Skupaj 5	16.394	18.842	6.332	41.568
	DDV 22%	3.607	4.145	1.393	9.146
	Skupaj 6 z DDV	20.001	22.988	7.725	50.714
6	Zaposlitev delovne sile				
	Zaposlitev delovne sile	83.750	127.375	129.795	340.920
	Skupaj 6	83.750	127.375	129.795	340.920
	DDV 22%	0	0	0	0
	Skupaj 8 z DDV	83.750	127.375	129.795	340.920
	Skupaj: od 1 do 6	277.396	357.067	517.052	1.151.515
	DDV	42.602	50.533	85.197	178.333
	Skupaj z DDV	320.000	407.600	602.250	1.329.849

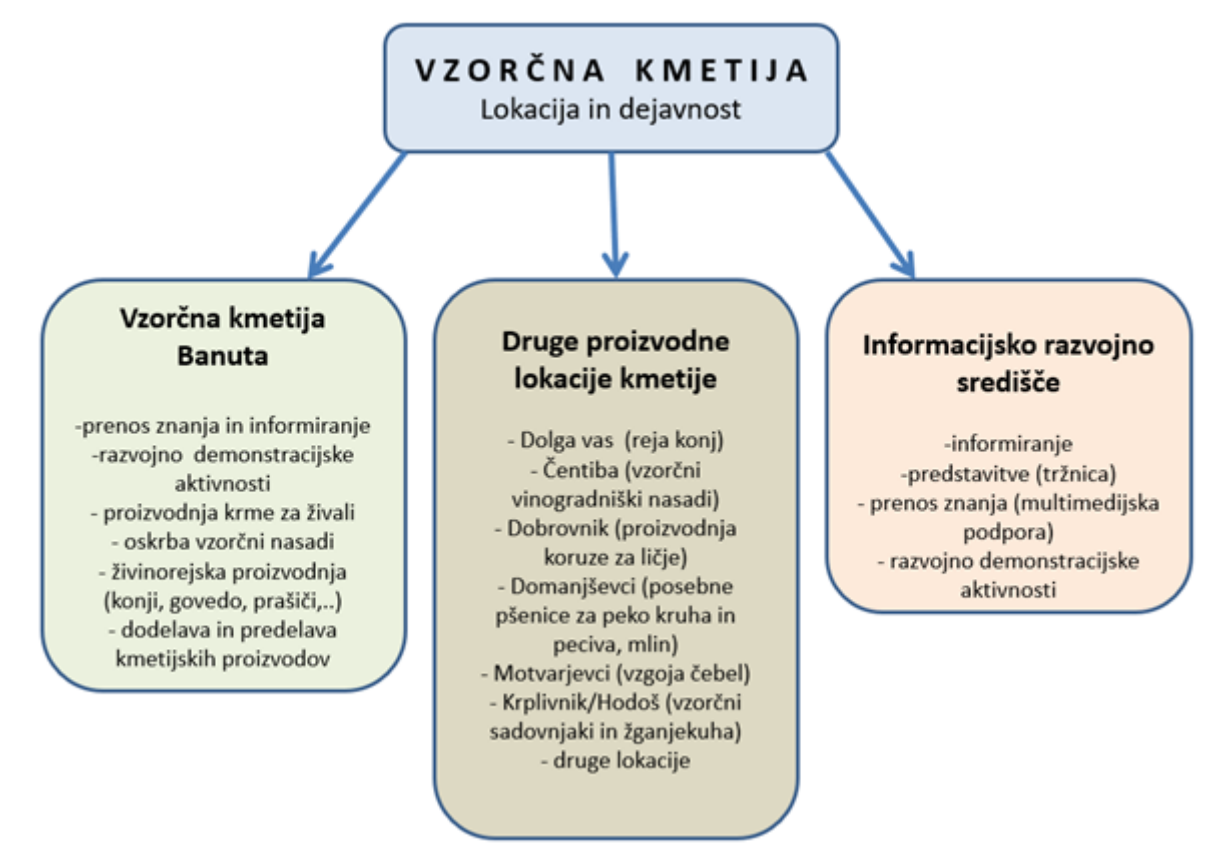
Tabela 22: Ocena skupnih stroškov projekta po tekočih cenah v EUR

	2022	2023	2024	Skupaj
Vrednost investicije brez DDV (vrste investicije od 1 do 6)	277.396	357.067	517.052	1.151.515
DDV	42.602	50.533	85.197	178.333
Skupaj z DDV	320.000	407.600	602.250	1.329.849

9. ANALIZA LOKACIJE

Aktivnosti v okviru predmetne investicije se bodo odvijale na centralni lokaciji vzorčne kmetije v naselju Banuta.

Slika 8: Vsebina aktivnosti »vzorčne kmetije« glede na lokacijo

Na izbranih lokacijah že delujejo ali pa so vzpostavljene aktivnosti za izvajanje načrtovanih vsebin. Komunalna in prometna infrastruktura je urejena. Lokacije omogočajo vzpostavitev in nadaljnji prostorski razvoj predvidenih vsebin.

1. Kmetija - Banuta
2. Informacijsko razvojno središče - Lendava
3. Reja konj - Dolga vas
4. Vinogradništvo - Gričevnati del (Čentiba in Goričko)
5. Proizvodnja koruze za ličje - Dobrovnik
6. Žitarice in mlin - Domanjševci
7. Vzorčni sadovnjak in žganjekuha – Hodoš
8. Vzorčni čebelnjak - Motvarjevci

Vzorčna kmetija na osrednji lokaciji v Banuti

Osrednji objekt »vzorčne kmetije« se bo nahajal v naselju Banuta, kjer se obstoječa kmetija preoblikuje v »vzorčno kmetijo« s kompleksnim predstavitvenim programom, ki obsega rejo krav molznic in dojilj, vzrejo in vzgojo konj, rejo plemenskih prašičev in drobnice, vzrejo perutnine ter kmetijsko proizvodnjo s poudarkom na gojenju špargljev ter pridelavi zelenjave. Poleg svojih produktov bo kmetija promovirala tudi produkte dislociranih enot (vinske terase z namiznim grozdom, sadovnjaki, šparglji, itd). Na kmetiji bo organizirana manjša tržnica, kjer bodo lahko lokalni pridelovalci ponujali svoje pridelke in proizvode. Možen pa bo tudi odprt ogled vseh objektov in dislociranih enot. V sklopu »vzorčne kmetije« bo organizirana kuhinja, večnamenska jedilnica ter manjša dvorana za demonstracijske in informacijske prikaze.

Slika 9: Lokacija obstoječe kmetije v Banuti, ki se bo preoblikovala v »vzorčno kmetijo«

Informacijsko in razvojno središče v Lendavi

Z vidika izvajanja investicij v okviru podukrepa 4.2, ki se nanašajo na aktivnosti za spodbujanje razvoja kmetijstva v okviru »vzorčne kmetije«, bo najpomembnejša lokacija informacijsko razvojno središče na lokaciji v Lendavi. Program informacijsko in razvojnega središča obsega tri funkcionalne sklope in sicer: del za informiranje in prenos znanja, upravno razvojni del ter promocijsko tržnico z učno kuhinjo. Del za informiranje s sprejemnico je umeščen v pritličje na vogalu Glavne ulice in Cerkevne trga. Del za prenos znanja se nahaja v prvem nadstropju (piano nobile) obeh meščanskih objektov ob Glavni ulici. Tukaj je velik multimedijski prostor s 60 sedeži, v katerem je mogoče organizirati edukativno informacijske dogodke glede na izbran program središča. Individualnemu prenosu znanja je namenjenih 6 učnih mest z delovnimi postajami. Dodana je tudi priročna knjižnica, servisni prostori ter arhiv, ki se nahaja v kletnih prostorih središča. Uprava promocijskega središča in prostori za raziskovalce so umeščeni v prvo nadstropje objekta, ki leži na ulici Sv. Štefana.

Slika 10: Lokacija informacijskega in razvojnega središča v Lendavi

10. ANALIZA VPLIVOV INVESTICIJSKEGA PROJEKTA NA OKOLJE

Ocena vplivov se nanaša na izpolnjevanje predpisanih zahtev s področja varstva okolja in načel dobrega gospodarja.

Vplivi na okolje bodo pri izvedbi projektnih aktivnosti zaradi pravilne organizacije in upoštevanjem predpisov varstva okolja in varstva pri delu zmanjšani na minimum. Načrtovanje in izvedba posegov bo opravljen na način, da bodo ti v najmanjši meri vplivali na okoljevarstvene razmere.

V okviru projekta ne bo negativnih vplivov na okolje, zato niso potrebna nobena sredstva za sanacijo negativnih vplivov.

Investicija ne bo dodatno onesnaževala okolja, vode ali zraka, niti ne bo vplivala na povečanje hrupa v okolju. Z ekološkega vidika investicija ni sporna. Ocena vplivov se nanaša na izpolnjevanje predpisanih zahtev s področja varstva okolja in načel dobrega gospodarja.

11. ČASOVNI NAČRT IZVEDBE INVESTICIJE

Investicija v izvajanje aktivnosti in vsebin v okviru »vzorčne kmetije« se bo začela izvajati v letu 2022 in se bo zaključila do konca leta 2024.

Tabela 23: Dinamika investiranja po letih v EUR (z vključenim DDV) v stalnih cenah glede na vrste vlaganj v EUR

Št.	Postavka	2022	2023	2024	Skupaj:
1	Prenos znanja in informiranje	69.799	54.399	94.400	218.598
2	Razvojno demonstracijske aktivnosti	24.460	33.959	31.581	89.999
3	Organizacija dogodkov	92.230	134.322	311.100	537.652
4	Razvoj in vzpostavitev celostne grafične podobe	29.760	29.761	10.480	70.001
5	Spletna platforma	20.001	22.559	7.440	50.000
6	Zaposlitev delovne sile	83.750	125.000	125.000	333.750
	Skupaj investicija z DDV	320.000	350.409	580.001	1.300.000

Organizacija vodenja projekta

Projekt vodijo zaposlene osebe pri prijavitelju projekta – PMSNS. S pripravo projekta je PMSNS pričela na začetku leta 2021. Z investicijskim programom predvidene aktivnosti se bodo pričele takoj po podpisu pogodbe z MKGP. V okviru strokovnih služb PMSNS bodo podeljene pristojnosti in odgovornosti za izvajanje projekta.

PMSNS bo imenovala odgovornega vodjo projekta in projektno skupino, v kateri bodo strokovnjaki za različna vsebinska področja. Izvajanje projekta bo spremljal in nadziral programski svet.

12. NAČRT FINANCIRANJA V TEKOČIH CENAH PO DINAMIKI IN VIRIH FINANCIRANJA

Investicija se bo izvajala po znotraj investicijskega cikla 2021-2024, zato smo vrednost investicije preračunali v tekoče cene. Za izračun vrednosti investicije v tekočih cenah smo upoštevali napovedi Urada za makroekonomske analize in razvoj (UMAR), ki v svoji jesenski napovedi gospodarskih gibanj 2021 za leto 2023 napoveduje 1,9 % povprečno inflacijo. Za izračun tekočih cen za leto 2024 smo uporabili enak odstotek povprečne inflacije kot je napovedana za leto 2023, torej 1,9 %.

Leto	Inflacijska stopnja %	Kumulativa
2023	1,9	1,01900
2024	1,9	1,03836

Tabela 24: Načrt investiranja po posameznih vrstah stroškov in letih investiranja v tekočih cenah v EUR

Št.	Postavka	2022	2023	2024	Skupaj:
1	Prenos znanja in informiranje				
	Stroški izvedbe animacijskih delavnic	16.393	0	0	16.393
	Stroški izvedbe prenosa znanja in informiranja	40.819	45.436	80.345	166.600
	Skupaj 1	57.212	45.436	80.345	182.993
	DDV 22%	12.587	9.996	17.676	40.259
	Skupaj 2 z DDV	69.799	55.433	98.021	223.253
2	Razvojno demonstracijske aktivnosti				
	Stroški izvajanja razvojno demonstracijskih aktivnosti	20.049	28.364	26.879	75.292
	Skupaj 2	20.049	28.364	26.879	75.292
	DDV 22%	4.411	6.240	5.913	16.564
	Skupaj 3 z DDV	24.460	34.604	32.792	91.856
3	Organizacija dogodkov				
	Organizacija dogodkov	57.105	58.519	176.965	
	Predstavitvene aktivnosti v okviru javnih pozivov	0	26.478	58.132	84.609
	Udeležba na sejnih	8.198	16.704	25.532	50.435
	Priprava predstavitvenega gradiva	10.295	10.491	4.153	24.939

	Skupaj 3	75.598	112.192	264.782	452.572
	DDV 22%	16.632	24.682	58.252	99.566
	Skupaj 4 z DDV	92.230	136.874	323.034	552.138
4	Razvoj in vzpostavitev celostne grafične podobe				
	Izdelava in koncept uporabe celostne grafične podobe	16.393	16.705	0	33.098
	Osnovna komunikacija v medijih	8.000	8.152	8.920	25.072
	Skupaj 4	24.393	24.857	8.920	58.170
	DDV 22%	5.366	5.469	1.963	12.797
	Skupaj 5 z DDV	29.760	30.326	10.882	70.968
5	Spletna platforma				
	Postavitev platforme	16.394	16.704	0	33.098
	Vzdrževanje in nadgradnja	0	2.138	6.332	8.470
	Skupaj 5	16.394	18.842	6.332	41.568
	DDV 22%	3.607	4.145	1.393	9.146
	Skupaj 6 z DDV	20.001	22.988	7.725	50.714
6	Zaposlitev delovne sile				
	Zaposlitev delovne sile	83.750	127.375	129.795	340.920
	Skupaj 6	83.750	127.375	129.795	340.920
	DDV 22%	0	0	0	0
	Skupaj 8 z DDV	83.750	127.375	129.795	340.920
	Skupaj: od 1 do 6	277.396	357.067	517.052	1.151.515
	DDV	42.602	50.533	85.197	178.333
	Skupaj z DDV	320.000	407.600	602.250	1.329.849

Tabela 25: Načrt financiranja investicije po vrstah vlaganj (z DDV) v tekočih cenah v EUR

Št.	Postavka	2022	2023	2024	Skupaj:
1	Prenos znanja in informiranje	69.799	55.433	98.021	223.253
2	Razvojno demonstracijske aktivnosti	24.460	34.604	32.792	91.856
3	Organizacija dogodkov	92.230	136.874	323.034	552.138
4	Razvoj in vzpostavitev celostne grafične podobe	29.760	30.326	10.882	70.968
5	Spletna platforma	20.001	22.988	7.725	50.714
6	Zaposlitev delovne sile	83.750	127.375	129.795	340.920

	Skupaj investicija z DDV	320.000	407.600	602.250	1.329.849

Tabela 26: Ocena skupnih stroškov projekta brez in z DDV v tekočih cenah v EUR

		2022	2023	2024	Skupaj
	Skupaj vrednost investicije brez DDV	277.396	357.067	517.052	1.151.515
	DDV	42.602	50.533	85.197	178.333
	Investicija z DDV	320.000	407.600	602.250	1.329.849

Tabela 27: Viri financiranja investicije v stalnih cenah v EUR

	2022	2023	2024	Skupaj:
Vrednost investicije brez DDV	277.396	350.409	497.951	1.125.756
Vrednost DDV	42.602	49.591	82.050	174.243
Vrednost investicije z DDV	320.000	400.000	580.000	1.300.000
Viri financiranja				Skupaj
MKGP	320.000	400.000	580.000	1.300.000
Lastni viri	-	-	-	-
Ostali viri	-	-	-	-
Delež sofinanciranja s sredstvi iz proračuna RS (MKGP)	100 %	100 %	100 %	100 %

Tabela 28: Viri financiranja investicije v tekočih cenah v EUR

	2022	2023	2024	Skupaj:
Vrednost investicije brez DDV	277.396	357.067	517.052	1.151.515
Vrednost DDV	42.602	50.533	85.197	178.333
Vrednost investicije z DDV	320.000	407.600	602.250	1.329.849

Viri financiranja				Skupaj
MKGP	320.000	400.000	580.000	1.300.000
Lastni viri	-	7.600	22.250	29.849
Ostali viri	-	-	-	-
Delež sofinanciranja s sredstvi iz proračuna RS (MKGP)	100 %	98,14 %	96,31 %	97,76 %

13. PROJEKCIJE PRIHODKOV IN STROŠKOV POSLOVANJA

V finančni analizi smo ovrednotili proizvodne zmogljivosti iz prvega dela investicijskega programa. Podrobni podatki izračunanih vrednosti finančne analize investicijskega programa so podani kot priloga: *Finančni del investicijskega programa*.

Plan prihodkov v zvezi z obravnavano investicijo

Obravnavana investicija v aktivnosti v okviru delovanja »vzorčne kmetije« ima za namen nepridobitno podporo razvoju kmetijskih in živilskih dejavnosti na narodnostno mešanem območju v Pomurju, ki bo dostopna vsem državljanom Republike Slovenije in drugim obiskovalcem z namenom predstavitve primerov dobrih praks, inovativnih pristopov kmetovanja, povezovanja, itd. Celotna dejavnost vzorčne kmetije je namenjena predvsem kmetijskemu prebivalstvu na programskem območju. V času izvajanja projekta v okviru »vzorčne kmetije« ne načrtujemo tržne dejavnosti. Po končani investiciji pa pričakujemo, da bo dejavnost »vzorčne kmetije« ustvarjala tudi določene prihodke. Ti prihodki so:

- Izvajanje prenosa znanja in informiranja
- Organizacija proizvodnje, predelave in prodaje proizvodov
- Organizacija dogodkov
- Najem prostorov za dogodke, najem opreme za informativne dogodke in drugo.

Tabela 29: Pričakovani prihodki »vzorčne kmetije« po zaključku investicije

Vrsta prihodka	Leto (EUR)			
	2025	2026	2027	2028 in naprej
Izvajanje prenosa znanja in informiranja	17.800	17.800	17.800	17.800
Organizacija proizvodnje, predelave in prodaje	12.000	12.000	12.000	12.000
Organizacija dogodkov	13.500	16.000	18.500	21.000
Najemnine in drugi prihodki	19.000	20.000	21.000	22.000
SKUPAJ	62.300	65.800	69.300	72.800

Plan odhodkov v zvezi z obravnavano investicijo

V okviru investicijskega projekta smo obravnavali stroške, ki jih ima Pomurska madžarska samoupravna narodna skupnost z delovanjem vzorčne kmetije po zaključku investicije.

Stroški dela za delovanje vzorčne kmetije

Za potrebe izvajanja aktivnosti v okviru podukrepa 4.2 se bo zaposlilo 4,5 oseb. Od tega bosta dva zaposlena s 7 stopnjo izobrazbe in 2,5 osebe s 5 stopnjo izobrazbe. Enako število zaposlenih načrtujemo tudi po zaključku izvedbe tega projekta.

Zaposleni bodo imeli nalogo izvajanja aktivnosti, ki so predvidene v okviru tega projekta. Za določene aktivnosti, ki jih ne bodo uspeli narediti zaposleni v okviru projekta, se bodo najeli zunanje izvajalce. Stroški le-teh so predvideni v okviru stroškov izvedbe posameznih aktivnosti.

Dodatni stroški dela zaposlenih

V okviru dodatnih stroškov dela zaposlenih načrtujemo stroške, ki bodo nastali z vzpostavitvijo delovnega mesta in stroške materiala za delo: pisarniški material, informacijska tehnika, potni stroški, telekomunikacijske storitve, električna, ogrevanje, Dodatne stroške za delo zaposlenih načrtujemo v višini 10.000 € letno.

Stroški zunanjih izvajalcev in drugi stroški izvajanja dejavnosti

V okviru aktivnosti vzorčne kmetije po izvedbi projekta bodo nastajali stroški zunanjih izvajalcev, materialni stroški, stroški storitev in drugo.

Za oskrbo in delovanje vzorčne kmetije po izvedeni investiciji načrtujemo 178.000 € letnih stroškov.

Tabela 30: Pričakovani stroški »vzorčne kmetije« po zaključku investicije

Vrsta stroška	Leto (EUR)			
	2025	2026	2027	2028 in naprej
Stroški zaposlenih	125.000	125.000	125.000	125.000
Dodatni stroški dela zaposlenih	10.000	10.000	10.000	10.000
Stroški zunanjih izvajalcev	25.000	25.000	25.000	25.000
Drugi stroški izvajanja dejavnosti	18.000	18.000	18.000	18.000
SKUPAJ	178.000	178.000	178.000	178.000

Nov dodatni odhodek projekta bo tudi amortizacija novih osnovnih sredstev, ki pa se le obračunava, ne pomeni pa tudi odliva v denarnem toku, niti odhodka v proračunu investitorja.

Podrobni izračuni so podani v prilogi: Finančni del investicijskega programa.

13.1. Izračun finančnih kazalnikov po statični in dinamični metodi za investicijski projekt

Metodološke predpostavke:

V investicijskem načrtu smo uporabili pristop primerjave prihodkov in odhodkov Madžarske narodne skupnosti »z« investicijo in »brez« investicije v prihodnjih letih. Zaradi poenostavitve in boljše preglednosti je v projekciji za varianto »z« investicijo in »brez« investicije prikazano le del stroškov in prihodkov, ki neposredno vplivajo na ekonomiko investicije.

Finančna donosnost naložbe:

Izračun donosnosti obravnavane investicije, ki je bila izračunana na osnovi stroškov in prihodkov investicije z vidika investitorja, je ob zahtevani 5% diskontni stopnji, pokazala negativno finančno donosnost predmetne naložbe. Tak rezultat je tudi pričakovan, saj ima pri predvideni investiciji investitor samo dodatne stroške.

Podrobni izračuni so podani v prilogi: Finančni del investicijskega programa.

Določitev finančnih virov za javni razpis (finančna vrzel)

V okviru javnega razpisa je določeno, da se bodo financirali upravičeni stroški v višini 100%. Pri tem je določeno, da je potrebno v primeru investicij, ki ustvarjajo prihodek le-tega odšteti od upravičenih stroškov v skladu z 55. členom UREDBE SVETA (ES) št. 1083/2006 o splošnih določbah o Evropskem skladu za regionalni razvoj, Evropskem socialnem skladu in Kohezijskem skladu in uveljavitvi Uredbe (ES) št. 1260/1999.

Pri določitvi upravičenega izdatka evropskih sredstev smo upoštevali tudi »Navodilo za uporabo metodologije pri izdelavi analize stroškov in koristi«, ki ga je v okviru Evropske komisije pripravil generalni direktorat za regionalno politiko.

Pri izračunu zneska nepovratne pomoči EU smo uporabili podatke iz projekcije prihodkov in stroškov poslovanja projekta v ekonomski dobi investicije. Iz izračunov, ki so podani v okviru finančnega dela analize stroškov in koristi je razvidno, da je finančna vrzel $R = EE/DNC = 100\%$, tako da znaša najvišji znesek pomoči Evropske unije 100% priznane vrednosti projekta.

14. VREDNOTENJE DRUGIH STROŠKOV IN KORISTI TER PRESOJA UPRAVIČENOSTI V EKONOMSKI DOBI

14.1. Metodologija

Predvidena investicija v vzpostavitev »vzorčne kmetije« se financira iz dveh podukrepov znotraj ukrepa 4: Spodbujanje kmetijstva na programskem območju v okviru Programa spodbujanja gospodarske osnove madžarske narodne skupnosti 2021–2024.

- Podukrep 4.1: Vzpostavitev in delovanje »vzorčne kmetije« z namenom spodbujanja kmetijstva na programskem območju
- Podukrep 4.2: Spodbujanje razvoja kmetijstva in kmetijskih proizvodov iz programskega območja

Tako je skupni projekt postavitev »vzorčne kmetije« razdeljen na dva vira financiranja. V okviru podukrepa 4.1 se vzpostavi kmetija (nakup objektov, zemljišč, kmetijske mehanizacije, opreme za predelavo ter stroške rekonstrukcije, dograditve objektov, zasaditev vzorčnih nasadov in drugo). V okviru podukrepa 4.2 pa se financira vsebinsko delovanje »vzorčne kmetije«. Ker imamo za vzpostavitev »vzorčne kmetije« dva vira financiranja pripravljamo dve ločeni dokumentaciji. V okviru tega dokumenta obravnavamo aktivnosti podukrepa 4.2.

Projekcijo prihodkov in stroškov poslovanja vezanih na investitorja lahko jasno razdelimo med podukrepoma 4.1 in 4.2. Pri ugotavljanju drugih stroškov in koristi pri postavitvi »vzorčne kmetije« pa je delitev na podukrep 4.1 in 4.2 težje narediti.

Del investicije, ki spada v podukrep 4.1 sam po sebi lahko deluje kot kmetijska proizvodnja, tako da proizvaja kmetijske pridelke, jih predela in proda. Vendar pa je njen namen, da se postavi osnova (infrastruktura) za delovanje celotne »vzorčne kmetije«, ki bo izvajala tudi funkcijo spodbujanja razvoja kmetijstva in kmetijskih proizvodov iz programskega območja, kar je naloga podukrepa 4.2. Tako smo v učinkih drugih stroškov in koristi (družbenih koristi) v podukrepu 4.1 opisovali in vrednotili učinek celotnega projekta v »vzorčno kmetijo«. Finančno pa smo skušali razdeliti učinke na dva dela v podukrep 4.1 in podukrep 4.2.

Za potrebe ekonomske analize stroškov in koristi naložbe s širšega družbenega vidika so upoštevani stroški naložbe v postavitev »vzorčne kmetije« in nekateri ocenjeni prihodki (koristi) ter stroški družbene skupnosti, gospodarskih subjektov, kmetij in prebivalstva, ki se nanašajo na predvideno investicijo. Ker je referenčno obdobje za ostale storitve do 15 let, je prikaz koristi in stroškov širše družbene skupnosti v zvezi z naložbo izdelan za 15 let.

Plan koristi in odhodkov je izdelan v dveh variantah - »z« in »brez« investicije.

Zaradi poenostavitve in boljše preglednosti so v projekciji za varianto »z« investicijo prikazani le nekateri na novo nastali prihodki in odhodki širše družbene skupnosti, povzročeni z aktiviranjem obravnavane investicije, varianta »brez« investicije pa seveda ne prinaša širši skupnosti nobenih dodatnih prihodkov niti stroškov.

14.2. Opredelitev družbenih koristi

Družbene koristi projekta smo ovrednotili na osnovi prihodkov oz. koristi za prebivalstvo, kmetijska gospodarstva, podjetja, občino, regijo in državo. Del opredeljenih družbenih koristi, ki smo jih lahko finančno ovrednotili, so prav tako uporabljeni pri izračunu ekonomske neto sedanje vrednosti (ENSV) in ekonomske interne stopnje donosnosti (EISD).

Pri investiciji v postavitev »vzorčne kmetije« bo prišlo do mnogih koristi, največje koristi pa bodo imeli kmetijska gospodarstva oziroma kmetje, ki živijo na območju občin, v katerih živijo prebivalci madžarske narodne skupnosti. S pogleda širše družbene skupnosti pričakujemo sledeče učinke investicije:

Izboljšana izobrazba kmetovalcev na projektnem območju

Z izvajanjem izobraževanja s področja proizvodnje, predelave in trženja kmetijskih proizvodov, bodo kmetovalci na območju bivanja madžarske narodne skupnosti izboljšali svoja znanja s pomočjo katerimi bodo izboljšali svojo proizvodnjo na kmetijah. Izboljšanje proizvodnje na kmetijah pričakujemo v različnih smereh:

- Izboljšanje obstoječe tehnologije proizvodnje,
- Uvajanje novih tehnologij v obstoječo proizvodnjo,
- Uvajanje novih proizvodov na kmetijo,
- Uvajanje predelave in dodelave kmetijskih proizvodov na kmetijo,
- Uvajanje dopolnilne dejavnosti na kmetije,
- Uvajanje novih pristopov k trženju proizvodov s kmetije,
- Uvajanje neposrednega trženja proizvodov s kmetije,
- Uvajanje inovativnega pristopa k vodenju proizvodnje in predelave na kmetijah.

Na osnovi pridobljenega novega znanja na kmetijah se bo izboljšala proizvodnja in tudi ekonomičnost proizvodnje. Ekonomičnost proizvodnje se bo odražala na eni strani na dvigovanje prodajnih cen proizvodov in izdelkov, kot tudi na zniževanje stroškov proizvodnje.

Z izboljšano izobrazbeno strukturo kmetovalcev na projektnem območju se bo izboljšal dohodkovni položaj kmetij in s tem se bo povečala možnost zaposlovanja na kmetijah, ki bo tudi vplivala na zmanjševanje brezposelnosti prebivalcev v tem območju.

Povečan obseg ekološke proizvodnje na projektnem območju

S spodbujanjem ekološke proizvodnje na območju madžarske narodne skupnosti bomo povečali naravi prijazno proizvodnjo na kmetijah, zmanjšali obremenjenost okolja s škodljivimi stvarmi in povečali ponudbo ekološke hrane v tem območju.

Izboljšana organiziranost in prepoznavnost kmetijske proizvodnje na projektnem območju

S spodbujanjem organiziranosti in promocije kmetijske proizvodnje na območju madžarske narodne skupnosti se bo izboljšala prodaja pridelkov in izdelkov s tega območja ter izboljšala prepoznavnost tega območja. Prepoznavnost območja se bo izboljšala s področja ponudbe kvalitetnih kmetijskih proizvodov, ponudbe tradicionalnih izdelkov ter prepoznavnost lokalne kulinarike in običajev.

S izboljšanjem organiziranosti in prepoznavnosti območja se bo:

- povečala prodaja pridelkov in izdelkov s kmetij,
- povečal prihod turistov na to območje kar bo vplivalo na več nočitev in večjo porabo turistov na tem območju,
- izboljšala se bo identiteta prebivalcev madžarske narodne skupnosti.

Pridobitev prostora za prireditve, druženje ter trženje kmetijskih pridelkov in izdelkov

Z ureditvijo informacijskega in razvojnega središča se bo uredil prostor za različne prireditve, druženje ter trženje kmetijskih pridelkov in izdelkov. Preko tako urejenega centra bodo imela kmetijska gospodarstva možnost za promocijo in prodajo svojih pridelkov in izdelkov.

Poseljenost, urejenost podeželja in kakovost bivanja na programskem območju

Izboljšanje urejenosti podeželja, kakovosti bivanja in urejenost kulturne krajine bo vplivalo na večji interes bivanja na tem območju. S tem se bo zmanjšalo odseljevanje prebivalstva s tega območja in se bodo ustvarili boljši pogoji za bivanje madžarske narodne skupnosti na tem območju.

Druge družbene koristi, ki jih ne moremo finančno ovrednotiti

- Povečana prepoznavnost območja kjer živi madžarska narodna skupnost.

- Dvig kakovosti življenjskega standarda, ki se kaže v boljšem varovanju zdravja, izboljšanje življenjskih pogojev v podeželski skupnosti.
- Ugodnejši pogoji za razvoj podjetništva na kmetijah in na podeželskem območju
- Ohranitev in rast prebivalstva, izboljšanje starostne strukture prebivalstva
- Zmanjšanje razlik v stopnji razvitosti z drugimi okolji v državi

Finančna ocena vpliva na kmečko in tudi celotno prebivalstvo na projektnem območju

Predvidena investicija bo v veliki meri vplivala na izboljšanje izobrazbene strukture, organiziranosti, prepoznavnosti in s tem tudi na ekonomsko stanje predvsem kmečkega prebivalstva in tudi delno drugega prebivalstva na območju bivanja madžarske narodne skupnosti. Ocenjujemo, da bo ta ekonomski učinek v višini 143.000 € na leto po izvedbi investicije.

Ocena odhodkov družbene skupnosti v zvezi s projektom:

V zvezi z zgoraj naštetimi dodatnimi prihodki (koristi) ne bodo nastali dodatni stroški oziroma smo jih že odšteli pri ugotavljanju družbenih koristi.

Ekonomska donosnost naložbe

Po vključitvi ostalih finančno ovrednotenih prihodkih in stroškov, ki jih obravnavana investicija povzroči v širši družbeni skupnosti je rezultat drugačen. Ekonomska neto sedanja vrednost je pozitivna in znaša 173.841 €. Ekonomska interna stopnja donosnosti večja od 5% in znaša 7,355 %.

Podrobni izračuni so podani v prilogi: Finančni del investicijskega programa.

15. ANALIZA TVEGANJ IN ANALIZA OBČUTLJIVOSTI

Pri vrednotenju so bila za vsako varianto definirana in upoštevana naslednja tveganja:

Varianta »z« investicijo:

- Neuspešna prijava na razpis in neodobritev sredstev državnega proračuna
- Uspešnost izvedbe javnega razpisa za izvedbo del
- Pravočasna izvedba investicije.

Varianta »brez« investicije:

- Neustrezna urejenost okolice in s tem propadanje objektov
- Nevarnost poškodbe ljudi zaradi neurejene infrastrukture.

Pri izvedbi analize občutljivosti naložbe smo analizirali vpliv zmanjševanja prihodka, povečevanje stroškov in povečanje stroškov investicije za 10 % ter 20 %. Ugotovili smo, da je pri vseh variantah rezultatov interna stopnja donosa pozitivna. V analizi smo ugotovili, da je ekonomičnost investicije bolj občutljiva na zmanjšanje prihodka kot na povečanje stroškov investicije.

Podrobni izračuni so podani v prilogi: Finančni del investicijskega programa.

16. PREDSTAVITEV IN RAZLAGA REZULTATOV

Izračun donosnosti obravnavane investicije, ki je bila izračunana na osnovi stroškov in prihodkov investicije z vidika občine, je ob zahtevani 5 % diskontni stopnji, pokazala negativno finančno donosnost predmetne naložbe. Tak rezultat je tudi pričakovan, ker ima pri predvideni investiciji investitor samo dodatne stroške.

Po vključitvi ostalih finančno ovrednotenih prihodkov in stroškov, ki jih obravnavana investicija povzroči v širši družbeni skupnosti, je rezultat drugačen. Ekonomska neto sedanja vrednost je pozitivna in ekonomska interna stopnja donosnosti večja od 5 %.

Čeprav investicija ne prikazuje finančne upravičenosti z vidika investitorja, je naložba v izvedbo projekta: Spodbujanje razvoja kmetijstva in kmetijskih proizvodov iz programskega območja v okviru »vzorčne kmetije« s pogleda širšega družbenega pomena z učinkom na razvoju območja, kjer živijo pripadniki madžarske narodne skupnosti, regije in tudi države upravičena.

PRILOGE: *Finančni del investicijskega progra*

